Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0254

Az ENSZ 2025. évi, a brazíliai Belémben tartandó éghajlatváltozási konferenciája (COP30)

Az Európai Parlament 2025. október 23-i állásfoglalása az ENSZ 2025. évi belémi (Brazília) éghajlatváltozási konferenciájáról (COP30) (2025/2666(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményére (UNFCCC) és az ahhoz csatolt Kiotói Jegyzőkönyvre,

– tekintettel az UNFCCC részes feleinek 21. konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),

– tekintettel az UNFCCC részes feleinek 29. konferenciájára (COP29), a Kiotói Jegyzőkönyv részes feleinek találkozójaként szolgáló Részes Felek Konferenciájának 19. ülésszakára (CMP 19) és a Párizsi Megállapodás feleinek találkozójaként szolgáló Részes Felek Konferenciájának hatodik ülésszakára (CMA 6), valamint az UNFCCC részes feleinek 2021. november 13-án Glasgow-ban tartott 26. konferenciáján (COP26) elfogadott glasgow-i éghajlati paktumra,

– tekintettel az UNFCCC részes feleinek 27. konferenciáján (COP27) kötött, a veszteségek és károk kezelésére szolgáló külön alap létrehozásáról szóló megállapodásra, az UNFCCC részes feleinek 28. konferenciáján (COP28) a veszteségekre és károkra való reagálást szolgáló új finanszírozási szabályok működőképessé tételével foglalkozó átmeneti bizottság létrehozására, valamint a veszteségekkel és károkkal foglalkozó santiagói hálózatra,

– tekintettel az ENSZ 2024. évi bakui (Azerbajdzsán) éghajlatváltozási konferenciájáról (COP29) szóló, 2024. november 14-i állásfoglalására[1],

---

[1] HL C, C/2025/808, 2025.2.11., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/808/oj.

– tekintettel a COP29 konferencián az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új kollektív számszerűsített célról (NCQG) létrejött megállapodásra, valamint arra a célkitűzésre, hogy 2035-re évente 300 milliárd USD-ra növelve megháromszorozzák a fejlődő országok finanszírozását, és biztosítsák valamennyi szereplő arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a fejlődő országoknak köz- és magánforrásokból nyújtott finanszírozást 2035-ig évi 1,3 billió USD-ra növeljék,

– tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és fenntartható fejlődési céljaira,

– tekintettel a fenntartható fejlődési célok végrehajtásáról és megvalósításáról szóló, 2025. július 9-i állásfoglalására a 2025. évi magas szintű politikai fórumra figyelemmel[2],

– tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testületnek (IPCC) az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C-os globális felmelegedés hatásairól szóló 2018. évi különjelentésére, az éghajlatváltozásról és a földhasználatról szóló különjelentésére, a változó éghajlat összefüggésében az óceánról és a krioszféráról szóló különjelentésére és hatodik értékelő jelentésére (AR6),

– tekintettel az UNFCCC-nek a Párizsi Megállapodás szerinti nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról szóló, 2024. október 28-i összefoglaló jelentésére,

– tekintettel a Meteorológiai Világszervezetnek (WMO) „A globális éghajlat 2024. évi helyzete” című, 2025. március 19-i jelentésére,

– tekintettel a Kopernikusz éghajlatváltozással foglalkozó szolgálata és a WMO által összeállított, „Az éghajlat európai helyzete – 2024. évi jelentés” című, 2025. április 15-i jelentésre,

– tekintettel az ENSZ Környezetvédelmi Programjának (UNEP) 2024. október 24-én közzétett, a kibocsátási szakadékról szóló 2024. évi jelentésére,

– tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640),

– tekintettel a „Tisztaipar-megállapodás: a versenyképességet és a dekarbonizációt szolgáló közös ütemterv” című, 2025. február 26-i bizottsági közleményre (COM(2025)0085),

– tekintettel az uniós jogszabályokra, amelyek a nettó kibocsátás 1990-es szinthez képest 2030-ig legalább 55%-kal történő csökkentésére, valamint a kötelező uniós klímasemlegességi cél 2050-ig történő elérésére irányuló uniós célkitűzéseket („Irány az 55%!”

---

[2] Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0159.

intézkedéscsomag) különböző ágazatokra vonatkozó konkrét szakpolitikákká ültetik át,

– tekintettel a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2022. április 6-i (EU) 2022/591 európai parlamenti és tanácsi határozatra[3], az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek a 8. környezetvédelmi cselekvési program célkitűzései felé tett előrehaladás nyomon követéséről szóló, 2025. február 20-i jelentésére, valamint a 8. környezetvédelmi cselekvési program félidős felülvizsgálatáról szóló, 2024. március 13-i bizottsági jelentésre (COM(2024)0123),

– tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására[4],

– tekintettel „A jövőnk biztosítása – Európa 2040-re kitűzött éghajlat-politikai célja, valamint útja a 2050-ig megvalósítandó klímasemlegesség, továbbá a fenntartható, igazságos és virágzó társadalom felé” című, 2024. február 6-i bizottsági közleményre (COM(2024)0063),

– tekintettel „Az éghajlati kockázatok kezelése – az emberek és a jólét védelme” című, 2024. március 12-i bizottsági közleményre (COM(2024)0091),

– tekintettel „A végleges aktualizált nemzeti energia- és klímatervek uniós szintű értékelése – Az Unió 2030-ra kitűzött energia- és éghajlat-politikai céljainak megvalósítása” című, 2025. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2025)0274),

– tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Európai éghajlati kockázatértékelés” című, 2024. március 11-i jelentésére,

– tekintettel az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület „Scientific advice for the determination of an EU-wide 2040 climate target and a greenhouse gas budget for 2030-2050” [Tudományos tanácsadás az egész Unióra kiterjedő, 2040-re vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzés és az üvegházhatású gázokkal kapcsolatos, 2030–2050 közötti időszakra szóló költségvetés meghatározásához] című, 2023. június 15-i jelentésére,

– tekintettel az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület „Scientific advice for amending the European Climate Law – Setting climate goals to strengthen EU strategic priorities” [Tudományos tanácsadás az európai klímarendelet módosításához – Éghajlat-politikai célok meghatározása az EU

---

3 HL L 114., 2022.4.12., 22. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

4 HL C 232., 2021.6.16., 28. o.

stratégiai prioritásainak megerősítése érdekében] című, 2025. június 2-i jelentésére,

– tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője 2023. június 28-i, „Az éghajlat és a biztonság közötti összefüggésre vonatkozó új szemléletmód: az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás békére, biztonságra és védelemre gyakorolt hatásának kezelése” (JOIN(2023)0019) című közös közleményére, valamint a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által 2025. február 17-én kiadott, „Az éghajlat és a biztonság közötti összefüggésre vonatkozó új szemléletmódról szóló közös közlemény végrehajtásáról szóló haladási jelentés” (SWD(2025)0049) című közös szolgálati munkadokumentumra,

– tekintettel a „The Global Framework on Chemicals – For a Planet Free of Harm from Chemicals and Waste” (A vegyi anyagok globális kerete – A vegyi anyagok és hulladékok által okozott károktól mentes bolygó érdekében) címmel az UNEP által 2023 szeptemberében szervezett, a vegyi anyagok kezeléséről szóló ötödik nemzetközi konferencián elfogadott dokumentumra,

– tekintettel a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény részes felei konferenciájának 2022 decemberében tartott 15. ülésén (CBD COP15) elfogadott kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégiára, valamint az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye részes felei konferenciájának 2025 februárjában lezárult 16. ülésére (CBD COP16),

– tekintettel az ENSZ tengerjogi egyezménye szerinti, a nemzeti joghatóságokon kívüli területek tengeri biológiai sokféleségének megőrzéséről és fenntartható hasznosításáról szóló, 2023. június 19-én elfogadott megállapodásra (a nemzeti joghatóságon kívül eső területek tengeri biológiai sokféleségéről szóló megállapodás vagy a nyílt tengerekről szóló szerződés),

– tekintettel a természet helyreállításáról és az (EU) 2022/869 rendelet módosításáról szóló, 2024. június 24-i (EU) 2024/1991 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[5] (a továbbiakban: a természet helyreállításáról szóló jogszabály),

– tekintettel a talajmegfigyelésről és a rezilienciáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2024. április 10-i álláspontjára[6],

– tekintettel a szén-dioxid-eltávolítás, a karbongazdálkodás és a termékekben való szén-dioxid-tárolás uniós tanúsítási

---

5 HL L, 2024/1991, 2024.7.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj.

6 Elfogadott szövegek, P9_TA(2024)0204.

keretrendszerének létrehozásáról szóló, 2024. november 27-i (EU) 2024/3012 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7],

– tekintettel az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról szóló 2024. június 13-i (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[8],

– tekintettel az Emberi Jogi Tanács 2019. július 12-i, az emberi jogokról és az éghajlatváltozásról szóló állásfoglalására (A/HRC/RES/41/21),

– tekintettel „Az igazságos átmenet feltételeinek nemzetközi támogatása” című, a COP26 konferencián, 2021. november 4-én elfogadott nyilatkozatra,

– tekintettel a Tanács klímafinanszírozásról szóló, 2025. október 10-i következtetéseire az UNFCCC részes feleinek belémi 30. konferenciájával (COP30) összefüggésben,

– tekintettel a belémi (Brazília), 2025. évi éghajlatváltozási konferenciával (COP30) kapcsolatosan a Bizottsághoz és a Tanácshoz intézett kérdésekre (COP30) (O-000028/2025 – B10-0011/2025 and O-000029/2025 – B10-0012/2025),

– tekintettel eljárási szabályzata 142. cikkének (5) bekezdésére és 136. cikkének (2) bekezdésére,

– tekintettel a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,

A. mivel az Európai Parlament éghajlati és környezeti vészhelyzetet hirdetett ki, és elkötelezte magát e fenyegetés sürgős leküzdése és megfékezése mellett; mivel a legújabb tudományos tanulmányok[9] azt mutatják, hogy az ember által előidézett globális felmelegedés és a tengerszint emelkedése a korábban vártnál fokozottabb ütemben gyorsul;

---

7 HL L, 2024/3012, 2024.12.6., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj.

8 HL L, 2024/1787, 2024.7.15., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj.

9 Forster, P. M., Smith, C., Walsh, T., Lamb, W. F., Lamboll, R. et al., „Indicators of Global Climate Change 2024: annual update of key indicators of the state of the climate system and human influence” (A globális éghajlatváltozás mutatói 2024: az éghajlati rendszer állapotára és az emberi befolyásra vonatkozó legfontosabb mutatók éves frissítése), Earth System Science Data, 17. évf., 6. szám, 2025. június 19.

B. mivel a Párizsi Megállapodás 2016. november 4-én hatályba lépett; mivel 2025-ben van a Párizsi Megállapodás elfogadásának tízéves évfordulója;

C. mivel az UNEP kibocsátási szakadékról szóló 2024. évi jelentése[10] szerint a Párizsi Megállapodás keretében 2030-ra tett, feltételhez nem kötött, nemzetileg meghatározott hozzájárulások teljes körű végrehajtása a hőmérséklet-emelkedés 2,8 °C-ra való korlátozása felé terelné a világot ebben az évszázadban, és a feltételekhez kötött, nemzetileg meghatározott hozzájárulások teljes körű végrehajtása 2,6 °C-ra csökkentené ezt a hőmérséklet-emelkedést;

D. mivel a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról szóló, 2024. évi összefoglaló jelentés[11] megállapítja, hogy 2030-ban a teljes globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás (ÜHG) szintje az előrejelzések szerint 2,6%-kal lesz alacsonyabb a 2019. évi szintnél; mivel az IPCC arra a következtetésre jut, hogy a felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozó forgatókönyvek esetén az ÜHG-kibocsátásnak 2030-ra 43%-kal a 2019-es szint alatt kell lennie;

E. mivel az EU-nak továbbra is vezető szerepet kell játszania a nemzetközi éghajlat-változási tárgyalásokon; mivel a globális éghajlat-politikai célok elérése érdekében valamennyi félnek közös erőfeszítést kell tennie; mivel a dekarbonizáció az EU-ban önmagában nem lesz elegendő; mivel a globális halmozott szén-dioxid-kibocsátás 23,8%-áért az Egyesült Államok, 16,5%-áért az uniós tagállamok, 15%-áért Kína, 6,7%-áért Oroszország, 4,4%-áért pedig az Egyesült Királyság felelős; mivel Kína, az Egyesült Államok és India után az EU jelenleg a világ negyedik legnagyobb éves szén-dioxid-kibocsátója, és a globális kibocsátások mintegy 6%-áért felel; mivel az EU a világ népességének 5,7%-át és a globális GDP 14,7%-át képviseli[12];

F. mivel a globális felmelegedést 1,5 °C-ra korlátozó pályákhoz 2050-t követően nettó negatív kibocsátást kell elérni;

G. mivel az IPCC 2023-ban közzétett hatodik értékelő jelentésében szereplő, az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló intézkedések többsége magában foglalja a szén-dioxid-leválasztást és -tárolást, valamint a szén-dioxid-eltávolítást;

H. mivel az IPCC becslései szerint a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való, 67%-os valószínűségű korlátozásának globális szén-dioxid-költségvetése 2020-tól körülbelül 400 gigatonna szén-dioxidot

---

10 Az ENSZ Környezetvédelmi Programja, 2024. évi jelentés a kibocsátási szakadékról, 2024. október 24.

11 UNFCCC Titkárság, 2024. évi összefoglaló jelentés a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról, 2024. október 28.

12 Eurostat, *Key figures on the EU in the world – 2025 edition* (Az EU főbb mutatói a világban – 2025. évi kiadás), 2025.

jelent[13]; mivel a jelenlegi globális kibocsátási szinten ez a globális szén-dioxid-költségvetés 2030-ra várhatóan kimerül;

I. mivel a metán az ipari forradalom óta mért globális hőmérséklet-emelkedés mintegy 30%-áért felelős; mivel az EU a COP26 konferencián közösen elindította a globális metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállalást, hogy 2030-ig a 2020. évi szint 30%-ára csökkentse a metánkibocsátást; mivel a Nemzetközi Energia Ügynökség „Global Methane Tracker 2025 (2025. évi globális metán-nyomonkövetés)” című, 2025. májusi jelentése azt mutatja, hogy a metánkibocsátás továbbra is nő, és hogy a globális metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállalás végrehajtása továbbra is elégtelen;

J. mivel az IPCC megállapítása szerint az elmúlt hat évtizedben a szárazföld és az óceánok elnyelői az ember okozta szén-dioxid-kibocsátás 56%-át nyelték el[14];

K. mivel bolygónk – a Stockholm Resilience Centre által meghatározott – kilenc tűrőképességi határából hatot átléptünk[15], ideértve bolygónk tűrőképességének éghajlati határait;

L. mivel az UNEP az éghajlatváltozás, a szennyezés és a biológiai sokféleség csökkenése által okozott, egymással összefüggő környezeti vészhelyzeteket „bolygónk hármas válságaként” írja le, lévén az éghajlatváltozás súlyosbítja a biológiai sokféleség csökkenését, a szennyezés felgyorsítja mind az éghajlatváltozást, mind az ökoszisztéma összeomlását, a biológiai sokféleség csökkenése pedig gyengíti az éghajlatváltozással szembeni rezilienciát;

M. mivel a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme, megőrzése és helyreállítása – többek között az erdőirtás és az erdőpusztulás megállítására és visszafordítására irányuló nagyobb erőfeszítések

---

13 IPCC, Summary for Policymakers, itt: Climate Change 2021: The Physical Science Basis (Éghajlatváltozás 2021: Természettudományos alapok). Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change (Az I. munkacsoport hozzájárulása az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület hatodik értékelő jelentéséhez.), 2021.

14 IPCC, „Sections (Szakaszok)” itt: Climate Change 2023: *Összefoglaló jelentés.* Contribution of Working Groups I, II and III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change (Az I., II. és III. munkacsoport hozzájárulása az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület hatodik értékelő jelentéséhez.), 2023.

15 Richardson, K., Steffen, W., Lucht, W., Bendtsen, J., Cornell, S. et al., „Earth beyond six of nine planetary boundaries” (A Föld a bolygó kilenc tűrőképességi határából hatot átlép), Science Advances, 9. évf., 37. szám, 2023. szeptember 13.

révén – szükséges intézkedések a Párizsi Megállapodás hőmérsékletre vonatkozó céljának eléréséhez;

N. mivel a kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégia konkrét intézkedéseket tartalmaz a természet pusztulásának megállítására és visszafordítására, beleértve a leromlott állapotú ökoszisztémák 30%-ának 2030-ig történő helyreállítására vonatkozó célokat, valamint a szárazföld, a vizek és a tengerek 30%-ának megőrzésére irányuló célkitűzést;

O. mivel 2024 volt a valaha mért legmelegebb év, és ez volt az első alkalom, hogy a globális hőmérséklet 1,5 °C-kal meghaladta az iparosodás előtti szintet; mivel a Kopernikusz program 2025 első felére vonatkozó adatai az eddigi legmagasabb hőmérsékleti értékeket mutatják, és májust illetően csak 2024 volt melegebb[16]; mivel az elmúlt tíz év mindegyike az eddigi tíz legmelegebb év közé tartozik; mivel Európa a világ leggyorsabban melegedő kontinense, amely a Kopernikusz program adatai szerint az 1980-as évek óta az átlagos globális ütem durván kétszeresével melegszik[17];

P. mivel az ENSZ Közgyűlése egyetemes emberi jogként ismerte el a tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való hozzáférés jogát[18], és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 37. cikke rögzíti azt az elvet, hogy a környezetvédelmet be kell építeni az Unió politikáiba;

Q. mivel a légszennyezés jelentős környezeti és közegészségügyi veszélyt jelent, és elválaszthatatlanul összefügg az éghajlati válsággal, mind a közös energiaforrások – például a fosszilis tüzelőanyagok elégetése –, mind pedig az integrált szakpolitikai megoldások szükségessége tekintetében; mivel a rövid távú éghajlatbefolyásolók – például a metán és a korom – felelnek a jelenlegi globális felmelegedés közel feléért, és súlyos egészségügyi

---

16 Kopernikusz, „Copernicus: Exceptionally dry spring in parts of north-western Europe - Second-warmest May globally” (Kopernikusz: Kivételesen száraz tavasz Északnyugat-Európa egyes részein – A második legmelegebb május globálisan), a Kopernikusz weboldala, 2025. június 10.

17 Kopernikusz, *A Kopernikusz 2024. évi globális éghajlat-politikai jelentése*, a Kopernikusz weboldala, 2025. január 10.

18 Az ENSZ Közgyűlésének „A tiszta, egészséges és fenntartható környezethez való emberi jog” című, 2022. július 28-i 76/300. számú határozata.

hatásokkal járnak, különösen a veszélyeztetett népességcsoportok körében[19];

R. mivel az Egyesült Államok második alkalommal döntött úgy, hogy egyoldalúan kilép a Párizsi Megállapodásból; mivel az Egyesült Államok kivonulása a multilateralizmusból és a fejlesztési segítségnyújtásból, a humanitárius segítségnyújtásból és az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozásából jelentős űrt hagy maga után; mivel az EU-nak felelőssége és stratégiai érdeke, hogy segítsen pótolni ezt a hiányt;

S. mivel a Párizsi Megállapodás 2. cikkével összhangban a zöld átállás egyik alapvető célja, hogy a globális pénzügyi mozgásokat összhangba hozzák a klímasemleges és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens gazdaság felé vezető pályamodellel;

T. mivel az UNFCCC finanszírozással foglalkozó állandó bizottságának „First report on the determination of the needs of developing country Parties” (Első jelentés a fejlődő országnak számító részes felek szükségleteinek meghatározásáról) című, 2021. évi jelentése megállapítja, hogy az UNFCCC fejlődő országnak számító részes felei által benyújtott nemzeti jelentések bizonyítják, hogy az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és a Párizsi Megállapodás végrehajtásával összefüggésben 2030-ig felmerülő szükségleteik kielégítésének költségei összesen 5,8–5,9 billió USD-t tesznek ki[20]; mivel az UNFCCC éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív célja kötelezettségvállalást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy 2035-ig legalább évi 1,3 billió USD-re növelik a finanszírozást;

U. mivel a fosszilis tüzelőanyagok elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződésre irányuló kezdeményezést a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés ihlette, és kötelező erejű nemzetközi szerződésre szólít fel a fosszilis tüzelőanyagok elterjedésének megállítása, a meglévő termelés fokozatos megszüntetése és az igazságos globális átmenet támogatása érdekében; mivel eddig csak 17 ország hagyta jóvá a

---

19 Szopa, S., Naik, V., Adhikary, B., Artaxo, P., Berntsen, T., „Rövid távú éghajlatbefolyásoló tényezők” itt: *Climate Change 2021: The Physical Science Basis (Éghajlatváltozás 2021: Természettudományos alapok). Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* (Az I. munkacsoport hozzájárulása az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület hatodik értékelő jelentéséhez.), 2023. június.

20 Az UNFCCC finanszírozással foglalkozó állandó bizottságának „First report on the determination of the needs of developing country Parties related to implementing the Convention and the Paris Agreement” (Első jelentés a fejlődő országnak számító részes felek az egyezmény és a Párizsi Megállapodás végrehajtására vonatkozó szükségleteinek meghatározásáról), az ENSZ éghajlatváltozásról szóló honlapja, 2021.

fosszilis tüzelőanyagok elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződést, és egyikük sem uniós tagállam[21];

V. mivel az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület ajánlása szerint a meglévő kötelezettségvállalásokkal összhangban a fosszilis tüzelőanyagok támogatását azonnal és teljes körűen meg kell szüntetni az EU-ban; mivel a 8. környezetvédelmi cselekvési program értelémben ezen éghajlatvédelmi törekvéssel összhangban egyértelmű határidőt kell megállapítani az ilyen támogatások megszüntetésére;

W. mivel a gyermekek különösen ki vannak téve az éghajlatváltozás hatásainak, ideértve a halálos betegségeket, a szennyezést, a bizonytalan élelmiszer- és vízellátást, valamint a szélsőséges időjárási eseményeket is; mivel közel 1 milliárd gyermek él 33 olyan országban, amelyet az éghajlati és környezeti veszélyeknek való kitettség és a nagyfokú kiszolgáltatottság miatt „rendkívül magas kockázatúnak” minősítenek[22];

X. mivel az ambiciózus többoldalú éghajlat-politikai keretek és az azokkal összhangban lévő intézkedések az EU stratégiai érdekeit szolgálják, és lehetőségeket kínálnak az EU mint a zöld átállás globális éllovasa számára;

Globális értékelés, nemzetileg meghatározott hozzájárulások és a belémi COP30

1. hangsúlyozza, hogy a COP28-on tartott első globális értékelés eredménye elismeri, hogy a globális felmelegedés pontosan vagy minimális eltéréssel 1,5 °C-ra, illetve 2 °C-ra való korlátozásához a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátásoknak 2025 előtt tetőzniük kell, és hogy a globális felmelegedés pontosan vagy minimális eltéréssel 1,5 °C-ra való korlátozásához a globális ÜHG-kibocsátás jelentős, gyors és tartós, a 2019-es szinthez képest 2030-ig 43%-os, 2035-ig pedig 60%-os csökkentésére van szükség, 2050-re pedig el kell érni a nettó zéró ÜHG-kibocsátást;

2. tudomásul veszi, hogy a bakui COP29 konferencián néhány területen sikerült viszonylagos előrelépést elérni, különösen az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív cél, a veszteség- és kárenyhítési alap

---

21 A fosszilis tüzelőanyagok elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződésre irányuló kezdeményezés, „Governments participating in discussions on a fossil fuel treaty” (A fosszilis tüzelőanyagokról szóló szerződésről folytatott tárgyalásokon részt vevő kormányok), a fosszilis tüzelőanyagok elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződésre vonatkozó kezdeményezés honlapja.

22 UNICEF, „The climate crisis is a child rights crisis – Introducing the Children’s Climate Risk Index” (Az éghajlati válság a gyermekek jogainak válsága – Bemutatjuk a gyermekekre vonatkozó éghajlati kockázati indexet), 2021. augusztus.

működőképessé tétele terén elért eredmények, valamint a szén-dioxid-piaci megállapodás tekintetében; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy a mérséklés terén nem történt elegendő előrelépés;

3. aggodalommal állapítja meg, hogy a benyújtott nemzetileg meghatározott hozzájárulásokból származó összesített kibocsátáscsökkentések jelentősen elmaradnak a Párizsi Megállapodás céljának és az első globális értékelés következtetéseinek tiszteletben tartásához szükséges kibocsátási pályáktól; sürgeti, hogy a COP30 keretében erősítsék meg az 1,5 °C-os cél iránti elkötelezettséget, és állapodjanak meg abban, hogy folytatni kell az ambíciószint megerősítését, és konkrét döntéseket kell hozni a nemzetileg meghatározott hozzájárulások végrehajtásának támogatása érdekében; úgy véli, hogy a globális értékeléseket gyakrabban kell végrehajtani, és felszólítja azokat a feleket, amelyek nem haladnak jó úton a Párizsi Megállapodás céljának elérése felé, hogy az ötévenkénti felülvizsgálati cikluson túl minden második évben frissítsék és erősítsék meg nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikat;

4. hangsúlyozza, hogy kollektív erőfeszítésre és további intézkedésekre van szükség az összes fél részéről a kibocsátási szakadék megszüntetése és az első globális értékelésben szereplő intézkedések konkrét célok révén történő végrehajtása, valamint a nemzeti szinten meghatározott intézkedések kiterjesztése érdekében; hangsúlyozza, hogy valamennyi jelentős kibocsátó – beleértve a feltörekvő gazdaságokat és a G20-országokat is – különös felelősséggel tartozik azért, hogy e tekintetben vezető szerepet töltsön be; felszólítja az EU-t és a hasonló gondolkodású partnereket, hogy álljanak egy nagyratörő koalíció élére, és működjenek együtt minden féllel a COP30 konferencia sikeres kimenetelének biztosítása érdekében;

5. mély sajnálatát fejezi ki az Egyesült Államok kormányának azon döntése miatt, hogy másodszor is kilép a Párizsi Megállapodásból; felhívja az Egyesült Államokat, hogy fontolja meg újra kilépését, és a Párizsi Megállapodással összhangban járuljon hozzá méltányosan az éghajlatváltozás kezelésére irányuló globális erőfeszítésekhez és az éghajlatváltozás elleni küzdelem globális finanszírozásához, különös tekintettel a múltbeli kumulatív kibocsátásai alapján fennálló felelősségére; ösztönzi az amerikai államokat és a nem kormányzati szereplőket, hogy továbbra is vegyenek részt a nemzetközi éghajlat-politikai együttműködésben, többek között az ENSZ éghajlat-változási konferenciáin; megjegyzi, hogy az Egyesült Államokon kívül egyetlen más ország sem lépett ki a Párizsi Megállapodásból; hangsúlyozza az EU különleges felelősségét és stratégiai érdekeltségét abban, hogy vezető szerepet töltsön be és helyreállítsa a globális éghajlat-politikai fellépésbe vetett bizalmat, többek között olyan intézkedések révén, amelyek megakadályozzák a Párizsi Megállapodásból való további kilépéseket; úgy véli, hogy az EU külső tevékenységének valamennyi aspektusa – beleértve a

kereskedelempolitikát és a fejlesztéspolitikát is – hozzájárulhat ezekhez a célokhoz;

6. megismétli a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvét, amely mellett az EU és tagállamai elkötelezték magukat, és amelynek célja az ellentmondások minimalizálása és a különböző uniós politikák közötti szinergiák kiépítése; kitart amellett, hogy mind a belső, mind a külső politikákban koherens megközelítést kell alkalmazni a Párizsi Megállapodás és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend végrehajtása tekintetében;

7. emlékeztet arra, hogy az első globális értékelésben az UNFCCC részes felei elismerték, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 1,5 °C-os pályákkal összhangban történő mélyreható, gyors és tartós csökkentésére van szükség, és elkötelezték magukat amellett, hogy hozzájárulnak a globális megújulóenergia-kapacitás megháromszorozására irányuló globális erőfeszítésekhez, és 2030-ig megkétszerezik az energiahatékonyság-javulás globális átlagos éves ütemét; továbbra is aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy e célok elérése terén nem történt kellő előrehaladás; hangsúlyozza, hogy elengedhetetlen, hogy a COP30-at e célokra alapozzák és annak során konkrét döntések szülessenek e célok megvalósításáról, és további intézkedéseket hozzanak, amennyiben az ambíciók terén továbbra is hiányosságok mutatkoznak; megerősíti elkötelezettségét aziránt, hogy megvalósítsa a COP28 éghajlatról és egészségről szóló nyilatkozatában elért konszenzust; tudomásul veszi a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású technológiák fejlesztésének felgyorsításához való hozzájárulás iránti kötelezettségvállalást; e tekintetben emlékeztet a COP28 konferencián elfogadott első globális értékelés 28. pontjának e) alpontjára;

8. emlékeztet arra, hogy az első globális értékelés során az országok elkötelezték magukat amellett, hogy felgyorsítják a széntüzelésen alapuló, kibocsátáscsökkentés nélküli energiatermelés fokozatos csökkentésére és a fosszilis tüzelőanyagok nem hatékony támogatásának fokozatos megszüntetésére irányuló erőfeszítéseiket, és az energiarendszerekben igazságos, rendezett és méltányos módon szakadjanak el a fosszilis tüzelőanyagoktól, hogy ebben a kritikus évtizedben felgyorsítsák a fellépést annak érdekében, hogy 2050-re a tudományos eredményekkel összhangban el lehessen érni a nettó zéró kibocsátást; felhívja az összes felet, hogy fokozzák erre irányuló erőfeszítéseiket, és vegyenek részt a fosszilis tüzelőanyagok elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés kidolgozásában; elvárja, hogy a COP30 konferencia megerősítse a fosszilis tüzelőanyagokról való átállás iránti elkötelezettséget, és kitart amellett, hogy sürgősen ambiciózus és határidőhöz kötött tervekre van szükség a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának és a fosszilis tüzelőanyagok előállításának fokozatos megszüntetése érdekében;

9. megjegyzi, hogy az országoknak 2025-ig be kell nyújtaniuk a 2035-re vonatkozó nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikat, amelyek elengedhetetlenek az éghajlatvédelmi törekvések fokozásához, az előrehaladás nyomon követéséhez és a reziliencia növeléséhez; alapvető fontosságúnak tartja, hogy az EU jó példával járjon elöl, és felszólítja az EU-t és minden olyan felet, amely még nem tette meg, hogy reagáljanak a COP28 konferencia globális értékelésre, és a lehető leghamarabb, jóval a COP30 konferencia előtt nyújtsák be az 1,5 °C-os célkitűzéssel összhangban lévő, a gazdaság egészére kiterjedő, az összes üvegházhatású gázt, ágazatot és kategóriát felölelő abszolút, nem pedig relatív kibocsátáscsökkentési célokat; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a legtöbb fél nem tartotta be az aktualizált nemzetileg meghatározott hozzájárulásainak benyújtására vonatkozó határidőt; hangsúlyozza, hogy az éghajlat-politikában a multilateralizmus megfelelő működése érdekében tiszteletben kell tartani az UNFCCC valamennyi folyamatát és benyújtási határidejét;

10. hangsúlyozza e részletes és átlátható, a nemzetileg meghatározott hozzájárulások terén elért eredményeket értékelő jelentések fontosságát;

11. elismeri a Párizsi Megállapodás 6. cikkének végrehajtása terén elért eredményeket, és hangsúlyozza, hogy a 6. cikk alkalmazásának mindig az éghajlat számára garantált nettó hasznot kell eredményeznie, és ezért felszólítja az összes felet annak biztosítására, hogy a 6. cikknek megfelelően elszámolt projektek ne tartsák vissza a belföldi kibocsátáscsökkentést; sürgeti a felügyeleti szervet és valamennyi felet, hogy álljanak ki a glasgow-i megállapodás mellett, és ezáltal biztosítsák, hogy a tiszta fejlesztési mechanizmus valamennyi jóváhagyott tevékenysége legkésőbb 2025 végéig megfeleljen a 6. cikk (4) bekezdése szerinti módszertannak; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő és támogassa a nemzetközi szinten átadott kibocsátáscsökkentési eredmények olyan szilárd nemzetközi irányítási keretének nemzetközi szintű kidolgozását, amely magában foglalja a nemzetközi szén-dioxid-kreditekre vonatkozó kötelező erejű normákat a környezeti, éghajlati és társadalmi integritás garantálása érdekében, az éghajlatváltozás mérsékléséből származó előnyök igazságos megosztását, az átláthatóságot, az addicionalitást és az állandóságot biztosító egyértelmű végrehajtási szabályokat, a szigorú jelentéstételi kötelezettségeket és a 6. cikk szerinti valamennyi projektre vonatkozó hatékony felügyeleti mechanizmusokat a kétszeres beszámítás kockázatának kiküszöbölése és a rendszer környezeti integritásának megőrzése érdekében; egyértelmű szabályokat szorgalmaz a nyomon követéssel és a visszavezetési kockázatokkal kapcsolatos felelősségmegosztás vonatkozásában a fogadó felekre nehezedő indokolatlan terhek elkerülése érdekében; hangsúlyozza, hogy a szén-dioxid-piaci magánkezdeményezéseknek a legmagasabb szintű integritási normáknak kell eleget tenniük;

12. felhívja az összes felet, hogy a COP30 konferencián érjenek el érdemi előrelépést annak biztosítása érdekében, hogy a 2026-ban kezdődő második globális értékelést a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredmények vezéreljék, és hogy beépítse az olyan horizontális kérdéseket, mint a nemek közötti egyenlőség, az emberi jogok és az ökoszisztéma védelme;

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozása és a fenntartható finanszírozás

13. hangsúlyozza, hogy a megfelelő klímafinanszírozás biztosítása elengedhetetlen a Párizsi Megállapodás céljainak eléréséhez; emlékeztet arra, hogy számos fejlődő ország nemzetileg meghatározott hozzájárulása a nemzetközi klímafinanszírozástól függ; hangsúlyozza, hogy az ENSZ különböző jelentései szerint a globális éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása terén a szükséges és a jelenleg biztosított összegek közötti különbség nagy és egyre növekszik, és hogy ez a növekvő különbség számos tényezőnek tudható be, amelyek mindegyikét megfelelően kezelni kell;

14. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának késedelmes mozgósítása megnövekedett költségekhez, az alternatív költségek növekedéséhez és az éghajlatváltozás hozadékának csökkenéséhez fog vezetni; e tekintetben megjegyzi, hogy az IEA becslései szerint a tiszta energiába 2030 előtt be nem fektetett minden egyes amerikai dollár után később 4–5 dollárra lehet szükség az ellensúlyozáshoz;

15. hangsúlyozza, hogy az alkalmazkodás alulfinanszírozott, és hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív cél nem reagál kellő mértékben az alkalmazkodás finanszírozási igényeire; kiemeli, hogy bár minden – állami és magán – finanszírozási forrásra szükség van, nemzetközi közfinanszírozásra van szükség, különösen az alkalmazkodási igények kielégítése, valamint a veszteségek és károk kezelése érdekében;

16. megjegyzi, hogy az EU és tagállamai biztosítják az éghajlatváltozás elleni küzdelem globális közfinanszírozásának mintegy egyharmadát, így globálisan a legnagyobb finanszírozókká válnak, 2023-ban 28,6 milliárd EUR-t biztosítottak állami forrásokból és 7,2 milliárd EUR magánfinanszírozást is mozgósítottak; megismétli, hogy az uniós és nemzeti költségvetéseket ki kell igazítani annak érdekében, hogy megfeleljenek az elfogadott, az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív célhoz, hogy az EU méltányosan részesüljön az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozásából, többek között az éghajlatváltozás elleni küzdelem magánfinanszírozásának mozgósítása révén; úgy véli, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív célja az

éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának alsó határát képviseli;

17. elismeri, hogy az EU jelentős szerepet játszott az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív cél elérését szolgáló megállapodás közvetítésében; felhívja az összes felet, hogy méltányosan járuljanak hozzá az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív cél teljesítéséhez, amelynek alcélokat kell tartalmaznia az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra, valamint a veszteségek és károk finanszírozására vonatkozóan; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy egy célzott és kiszámítható uniós közfinanszírozási mechanizmus révén növeljék az új és további klímafinanszírozást, hogy az összhangban legyen az elfogadott, az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív céllal; emlékeztet arra, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásához szükséges globális szintek eléréséhez szélesebb körű hozzájárulói bázisra van szükség, amely tükrözi a felek változó pénzügyi képességeit; elvárja, hogy a közepes jövedelmű országok felső sávjába tartozó, magas kibocsátású országok tegyenek méltányos hozzájárulást és a jelenleginél nagyobb mértékben növeljék hozzájárulásukat; felhívja az összes felet, hogy azonosítsák a köz- és magánfinanszírozás új és innovatív forrásait; felhívja a feleket, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív cél finanszírozása során részesítsék előnyben azokat az eszközöket és intézkedéseket, amelyek támogatáson alapulnak és nem okoznak adósságot, annak biztosítása érdekében, hogy a kedvezményezett országok adósságterhük növelése nélkül végre tudják hajtani a szükséges enyhítő és alkalmazkodási intézkedéseket; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív célokat más alapok átminősítésével érik el; rámutat továbbá az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásával kapcsolatos új, számszerűsített kollektív célhoz hozzájáruló finanszírozási formákkal kapcsolatos kétértelműséggel, különösen a kétszeres beszámítás kérdésével kapcsolatos aggodalmakra;

18. annak biztosítására kéri az összes szereplőt, biztosítsák, hogy a Baku-Belém ütemterv egyértelmű és megvalósítható tervet tartalmazzon a vonatkozó források mozgósítására; sürgeti az összes felet, hogy mozdítsák elő a köz- és magánszféra közötti erős együttműködést, és az elszámoltatható és fenntartható beruházásokra vonatkozó szabályozási keretek megerősítése révén széles körben mozgósítsák a magánberuházásokat; megjegyzi, hogy a magánberuházásoknak kell fedezniük a globális éghajlatvédelmi átálláshoz szükséges beruházások legnagyobb részét; hangsúlyozza, hogy az átláthatóság biztosítása és az előrehaladás hatékony nyomon követése érdekében az ütemtervnek szilárd és független elszámoltathatósági mechanizmust kell tartalmaznia;

19. megjegyzi, hogy számos éghajlati szempontból sérülékeny – köztük számos kevésbé fejlett – ország küzd adóssághiánnyal, vagy az adósságválság jelentős kockázatának van kitéve, és hogy ezért a klímafinanszírozást úgy kell elosztani, hogy az ne súlyosbítsa adósságterheiket, előnyben részesítve a vissza nem térítendő támogatáson alapuló finanszírozást; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy értékeljék az adósságválság enyhítéséhez való hozzájárulásuk lehetőségeit, és haladéktalanul tegyék meg a megfelelő intézkedéseket;

20. hangsúlyozza, hogy az ENSZ szervei egyetértenek abban, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása nem növelhető méltányosan az adósságválság kezelése nélkül; ezzel összefüggésben kiemeli az adósságenyhítő eszközök fontosságát;

21. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és a nemzetközi partnereket, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló stratégiák központi elemeként integrálják az éghajlatváltozással kapcsolatos mikrofinanszírozást azáltal, hogy támogatják a helyi mikrofinanszírozási intézményeket a kiszolgáltatott népességcsoportok számára szánt pénzügyi termékek kidolgozásában és kiterjesztésében, ideértve a zöld technológiákra irányuló mikrohitelezést, az éghajlati kockázatokkal szembeni mikrobiztosítást és a közösségek rezilienciáját szolgáló mikromegtakarításokat, különös figyelmet fordítva a nőkre, a fiatalokra és a vidéki közösségekre;

22. hangsúlyozza, hogy sürgősen egyszerűsíteni kell, fel kell gyorsítani és a fejlődő országok valós helyzetéhez kell igazítani az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának eljárásait, nevezetesen egyablakos hozzáférési pontok létrehozásával, a pályázati feltételek harmonizálásával és a projektek előkészítéséhez nyújtott technikai segítségnyújtással, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása hozzáférhető, gyors és hatékony legyen az éghajlatváltozás által leginkább érintett helyi szervezetek és közösségek számára;

23. alapvető fontosságúnak tartja, hogy a COP30 konferencián előrelépés történjen a Párizsi Megállapodás 2. cikke (1) bekezdése c) pontjának végrehajtása terén, és hogy ez állandó napirendi pont legyen a COP napirendjén; felhívja az Uniót, hogy vegyen részt olyan nemzetközi kezdeményezésekben, mint a bridgetowni kezdeményezés (3.0 verzió); szorgalmazza a nemzetközi pénzügyi struktúra reformjának felgyorsítását, és felszólítja a főbb nemzetközi pénzügyi intézményeket és multilaterális fejlesztési bankokat, hogy töltsék be szerepüket klímabankként, és pénzügyileg hosszú távon fenntartható módon hangolják össze portfólióikat és hitelezési politikájukat a Párizsi Megállapodással; felszólítja továbbá a hazai és nemzetközi pénzügyi rendszereket, hogy kezeljék jobban az éghajlatváltozás kihívásait azáltal, hogy felszámolják a tiszta

technológiák klímafinanszírozásához való hozzáférés akadályait, és eltérítik a köz- és magánfinanszírozást a kibocsátásintenzív tevékenységektől;

24. úgy véli, hogy az Európai Beruházási Banknak (EBB) az Unió klímabankjaként kellene szolgálnia, és ezért úgy véli, hogy a bank klímabank-ütemterve és aktualizált energiahitelezési politikája, valamint az Európai Beruházási Alap (EBA) további erőfeszítései fontos lépések az éghajlatbarát beruházások irányítása terén;

Alkalmazkodás, veszteségek és károk, valamint igazságos átmenet

25. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése negatív hatásainak minimalizálása érdekében az Unión belül és világszerte egyaránt fokozni kell az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát és az éghajlatváltozásra való felkészültséget, és a COP konferenciákon ezekkel átfogó módon kell foglalkozni, hangsúlyozva a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepét e fellépések megtervezésében és végrehajtásában; elismeri , hogy a globális együttműködés, valamint a know-how, a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredmények és a bevált gyakorlatok cseréje fontos szerepet játszik az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos tétlenség és késedelmes fellépés növelni fogja az alkalmazkodási költségeket;

26. ismételten hangsúlyozza mélységes aggodalmát amiatt, hogy az Unióban és világszerte egyre nő a szélsőséges időjárási események – többek között az erdőtüzek, az aszályok, a hőhullámok és az árvizek – intenzitása és gyakorisága, valamint aggódik ezeknek az emberi egészségre gyakorolt hatása és a halálesetek növekvő száma miatt; megjegyzi, hogy az IPCC valamennyi forgatókönyve szerint ebben az évszázadban várhatóan fel fog gyorsulni a tengerszint emelkedése, ami világszerte pénzügyi költségekkel jár majd, és a part menti területek elvesztéséhez vezet;

27. hangsúlyozza, hogy a COP28 konferencián meghatározott alkalmazkodási célok felé tett előrehaladás hatékony nyomon követésének lehetővé tétele érdekében a COP30 konferencián – többek között hatásos és kezelhető mutatók és megbízható, átfogó nyomonkövetési rendszerek elfogadása, valamint a végrehajtási eszközök kezelése révén – át kell ültetni a gyakorlatba az alkalmazkodásra vonatkozó globális cél keretét; rámutat arra, hogy míg az éghajlatváltozás mérséklésének finanszírozása és végrehajtása terén előrelépés történt, az alkalmazkodási erőfeszítéseket illetően továbbra is lemaradás mutatkozik, és mind a finanszírozás, mind a konkrét intézkedések tekintetében egyre nagyobb a szakadék;

28. kiemeli a nemzeti alkalmazkodási tervek fontosságát, és hangsúlyozza, hogy azokat össze kell hangolni a Baku–Belém-ütemtervvel; felhívja azokat a feleket, amelyek ezt még nem tették meg, hogy mihamarabb készítsék el nemzeti alkalmazkodási terveiket, valamint felszólítja az összes felet, hogy 2030-ig tegyenek előrelépést e tervek végrehajtása terén, és azokban összpontosítsanak többek között a természetalapú megoldásokra; felhívja az összes felet, hogy tervükbe építsenek be horizontális elemeket is, például a nemek közötti egyenlőséget és az emberi jogokat;

29. felszólít arra, hogy a kiszolgáltatott régiókban növeljék a korai előrejelző rendszerekbe és a kockázatkezelési rendszerekbe történő beruházásokat, kiemelve azok alapvető szerepét az életvédelemben, a megélhetés biztosításában és az éghajlati kockázatokkal szembeni ellenálló képesség megerősítésében;

30. ösztönzi az éghajlati és katasztrófakockázatokra vonatkozó adatok gyűjtésének, megosztásának és elemzésének, valamint az e tevékenységekhez szükséges megfelelő technológiák alkalmazásának fokozottabb támogatását annak érdekében, hogy a veszélyeztetett népességcsoportok számára javuljon az információk rendelkezésre állása és minősége; javasolja, hogy az Unió által támogatott valamennyi korai előrejelző kezdeményezés különítsen el forrásokat a rendszer folyamatos karbantartására és frissítésére, különösen a tudományos alapú megfigyelés és eljárások előtt álló globális kihívások fényében;

31. üdvözli a veszteség- és kárenyhítési alap létrehozásáról a COP28 konferencián elfogadott határozatot, és további előrelépést vár annak végrehajtása és finanszírozása terén; felhívja az összes felet, hogy ezzel kapcsolatban gondoskodjanak átlátható szabályokról; hangsúlyozza, hogy fontos elismerni a veszteségek és károk sajátos jellegét azáltal, hogy az alkalmazkodástól elkülönítve kezelik, többek között a globális értékelési keretben;

32. felhívja az összes felet, hogy tegyenek átlátható vállalásokat és biztosítsanak kiszámítható végrehajtási mechanizmusokat a veszteségek és károk finanszírozására, beleértve a veszteség- és kárenyhítési alapból történő korai kifizetéseket is; felhívja az összes felet annak biztosítására, hogy az alapba irányuló források a klímafinanszírozáshoz való, már meglévő hozzájárulások kiegészítői legyenek; határozottan úgy véli, hogy a veszteségek és károk finanszírozása során a vissza nem térítendő támogatásokat kell előnyben részesíteni, és ennek ki kell egészítenie a hivatalos fejlesztési támogatást, és el kell különülnie attól;

33. megismétli arra irányuló felhívását, hogy a veszteségek és károk állandó napirendi pontként szerepeljenek a COP-üléseken;

34. felhívja az összes felet, hogy az éghajlatváltozás által súlyosbított egyenlőtlenségek kezelésére irányuló konkrét intézkedések révén mozdítsák elő az igazságos átmenetre vonatkozó munkaprogramot; úgy véli, hogy e munkaprogramnak magában kell foglalnia a tisztességes munkahelyek teremtésére és a mindenki számára igazságos átmenetre vonatkozó célkitűzéseket, és felhívja az összes felet, hogy mozdítsák elő a munkáltatói és munkavállalói szervezetekkel folytatott szociális párbeszédet és az érdekelt felek bevonását, ami az erős társadalmi konszenzus kialakításának alapja; felhívja az összes felet, hogy konstruktívan működjenek együtt annak érdekében, hogy megállapodás szülessen a munkaprogram további végrehajtásáról, elismerve, hogy a végrehajtás eszközeit sürgősen rendelkezésre kell bocsátani;

35. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás veszélyezteti a gyermekek és a fiatalok alapvető jogait és jólétét; hangsúlyozza, hogy a gyermekjogokat és a generációk közötti méltányosságot be kell építeni az éghajlat-politika valamennyi aspektusába, beleértve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, az éghajlatváltozás mérséklését, a veszteségeket és károkat, valamint a klímafinanszírozást;

Az Unió éghajlat-politikája a Párizsi Megállapodással összhangban

36. kiemeli, hogy a jelenlegi uniós éghajlat-politikai jogszabályok, amennyiben teljes körűen végrehajtják azokat, 2030-ig az 1990-es szinthez képest mintegy 57%-kal fogják csökkenteni az Unió nettó ÜHG-kibocsátását; megjegyzi, hogy ha a tagállamok teljes mértékben végrehajtják a meglévő és tervezett nemzeti intézkedéseket és uniós politikákat, a jelenlegi állás szerint az Unió 2030-ig az 1990-es szinthez képest csupán mintegy 54%-kal csökkenti a nettó ÜHG-kibocsátást[23]; felhívja a tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket e lemaradás orvoslására, és felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon további intézkedéseket a tagállamok ezen erőfeszítéseinek támogatására; hangsúlyozza, hogy az uniós éghajlat-politikának továbbra is ambiciózus, az elfogadott célértékekkel összhangban álló célokat kell kitűznie, és fellépéseiben prioritásként kell kezelnie a költséghatékonyságot, az európai gazdaság versenyképességét, a társadalmi befogadást és a magas szintű környezetvédelmet;

37. hangsúlyozza, hogy fontos betartani a nemzeti energia- és klímatervek aktualizálására vonatkozó benyújtási határidőket, hogy a Bizottság megfelelő felülvizsgálati folyamatot folytathasson le; üdvözli a Bizottság értékelését azon tagállamok 2030-as végleges nemzeti energia- és klímaterveiről, amelyek benyújtották azokat;

---

23 „A végleges aktualizált nemzeti energia- és klímatervek uniós szintű értékelése – Az Unió 2030-ra vonatkozó energia- és éghajlat-politikai célkitűzéseinek megvalósítása” című, 2025. május 27-i bizottsági közlemény (COM(2025)0274).

sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy határozottan lépjenek fel a nemzeti energia- és klímatervek és az Unió kötelező célkitűzései közötti szakadék megszüntetése érdekében, többek között végrehajtási tervek révén;

38. hangsúlyozza, hogy az európai klímarendelettel[24] – tekintettel a 4. cikkének (5) bekezdésében felsorolt valamennyi kritériumra –, valamint az első globális értékelés következtetéseivel összhangban 2040-re vonatkozóan tudományosan megalapozott uniós éghajlat-politikai célt kell elfogadni; emlékeztet az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület ajánlásaira, és tudomásul veszi a Bizottság 2040-re vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésre irányuló, támogató szakpolitikákkal kísért javaslatát; sajnálja továbbá, hogy a Tanács a 2025. szeptember 23-i határidő előtt nem tudott megállapodni a 2035-re vonatkozó nemzetileg meghatározott hozzájárulásról; sürgeti a Tanácsot, hogy a lehető leghamarabb állapodjon meg egy olyan nemzetileg meghatározott hozzájárulásról, amely a megadott tartomány felső részén helyezkedik el;

39. emlékeztet arra, hogy ahhoz, hogy az Unió az európai vállalatok számára hozzájáruljon a világszerte egyenlő versenyfeltételekhez és elkerülje a kibocsátásáthelyezés kockázatát, valamint hogy fenntartsa az éghajlat-politikai fellépések nyilvánosság általi támogatását és elkerülje a kibocsátásáthelyezést, továbbra is vezető szerepet kell betöltenie a nemzetközi éghajlat-politikai tárgyalásokon és fellépésekben;

40. kiemeli az európai klímarendelet által létrehozott, éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület szerepét; felhívja a Bizottságot, hogy hatásvizsgálati jelentésekben vagy más nyilvánosan hozzáférhető dokumentumokban indokolja meg az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület által adott tanácsoktól való eltéréseket, és foglalkozzon a szakpolitikai kompromisszumokkal; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy a soron következő költségvetési javaslatokban biztosítson elegendő finanszírozást az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület számára jogi megbízatásának teljesítése érdekében;

41. ismételten hangsúlyozza, hogy az éghajlatvédelmi törekvéseket valamennyi uniós szakpolitikába és az azokat átültető intézkedésekbe be kell építeni, valamint kiemeli, hogy az európai klímarendelet 6. cikkének (2) és (4) bekezdése arra kötelezi a Bizottságot, hogy értékelje minden meglévő intézkedés, intézkedéstervezet vagy jogszabályjavaslat, többek között a költségvetési javaslatok uniós

---

[24] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj).

éghajlat-politikai célkitűzésekkel való összhangját; emlékeztet arra, hogy az európai klímarendelet szerint az uniós és a tagállami intézkedéseket az Európai Unió működéséről szóló szerződésben rögzített elővigyázatosság elvének és „a szennyező fizet” elvnek kell vezérelnie, és ezen intézkedések esetében figyelembe kell venni az energiaunió által megfogalmazott, az energiahatékonyság elsődlegességének elvét, valamint a „ne árts” elvet;

42. kiemeli, hogy a környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférés – az Aarhusi Egyezménnyel összhangban – döntő fontosságú a Párizsi Megállapodás céljainak elérése szempontjából; úgy véli, hogy az Uniónak és a tagállamoknak jó példával kell elöl járniuk, és alkalmazniuk kell az Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottságának megállapításait és ajánlásait, tiszteletben tartva ugyanakkor az Aarhusi Egyezmény szerinti saját nemzetközi kötelezettségvállalásaikat és a jogállamiságot;

43. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot annak biztosítására, hogy a tagállamok nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervei és hosszú távú stratégiái tartalmazzanak elegendő intézkedést és pénzügyi eszközt az Unió 2030-ra és az azt követő időszakra vonatkozó céljainak eléréséhez; felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket annak biztosítása érdekében, hogy az Unió teljesítse 2030-ra kitűzött céljait;

44. rámutat arra, hogy a növekvő geopolitikai instabilitás és a változékony energiapiacok idején a dekarbonizáció a stratégiai autonómia és a gazdasági versenyképesség erőteljes mozgatórugója az Unió számára; emlékeztet arra, hogy ezt a tisztaipar-megállapodás és annak azon célkitűzése is elismeri, hogy az éghajlat-politikai fellépést és a versenyképességet egyetlen átfogó stratégia keretében kell egyesíteni;

45. aggodalommal állapítja meg, hogy az elmúlt években nőtt a fosszilis tüzelőanyagok támogatása, és hogy a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztásához nyújtott támogatások 2023-ban világszerte összesen 620 milliárd USD-t tettek ki, és a támogatások jelentős részét a feltörekvő és fejlődő gazdaságokban figyelték meg; sajnálja, hogy az Unióban a fosszilis energiához nyújtott támogatások továbbra is magasak, és annak ellenére, hogy a 2022-es szinthez képest e támogatások csökkentek, 2023-ban még mindig 111 milliárd EUR-t tettek ki; emlékeztet arra, hogy az importált fosszilis energia támogatása terhet ró az európai gazdaságokra, és torzítja a tiszta energiára való átállás ösztönzőit; hangsúlyozza, hogy nemzetközi szinten csökkenteni kell a legszennyezőbb üzemanyagok támogatását, és átlátható jelentést kell tenni ezekről a támogatásokról; ismételten hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak végre kell hajtaniuk a 8. környezetvédelmi cselekvési programban szereplő azon követelményt, amely szerint „kötelesek a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozására irányuló törekvéssel összhangban határidőt szabni a fosszilis tüzelőanyagok

támogatásának fokozatos megszüntetésére”; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a program 2022-es elfogadása óta nem történt előrelépés, és felhívja a Bizottságot, hogy az Unió éghajlat-politikai kötelezettségvállalásaival összhangban terjessze elő a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának további csökkentésére és fokozatos megszüntetésére vonatkozó ütemtervét;

46. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi geopolitikai helyzet rávilágít arra, hogy sürgősen véget kell vetni az Unió fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének, és fel kell gyorsítani az energetikai átállást; üdvözli a REPowerEU keretében elért eredményeket, és felszólítja az Uniót és a tagállamokat a gyorsabb cselekvésre;

47. várakozással tekint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó, küszöbön álló uniós terv elé, beleértve adott esetben a jogalkotási intézkedéseket is, a növekvő éghajlati kockázatokkal való szembenézéshez szükséges, összehangolt uniós felkészültség biztosítása érdekében;

48. felhívja az Uniót, hogy vizsgálja tovább, hogy határain túl milyen módon járul hozzá az éghajlatváltozáshoz, és foglalkozzon ezzel a problémával;

A hármas környezeti válság: éghajlatváltozás, környezetszennyezés, valamint a biológiai sokféleség csökkenése

49. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozási, környezetszennyezési és biodiverzitási válságok összefüggenek egymással és kölcsönösen erősítik egymást, és a válaszintézkedéseket össze kell hangolni; hangsúlyozza a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák – köztük a meglévő, szénben gazdag ökoszisztémák – védelmének, megőrzésének és helyreállításának, valamint a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásnak a fontosságát annak érdekében, hogy az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás fokozottan természetalapúvá válhasson;

50. emlékeztet arra, hogy a földhasználati, földhasználat-változtatási és erdőgazdálkodási (LULUCF) ágazat fontos szerepet játszik az Unió éghajlat-politikai és biodiverzitási céljainak elérésében; emlékeztet arra, hogy a természet helyreállításáról szóló jogszabály az Unió egyik eszköze arra, hogy teljesítse egyrészt a LULUCF-rendelet[25], másrészt a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzetközi

---

25 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/841 rendelete (2018. május 30.) a földhasználathoz, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az 525/2013/EU rendelet és az 529/2013/EU határozat módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj).

kötelezettségei, különösen a kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégia szerinti céljait;

51. emlékeztet annak fontosságára, hogy a környezetvédelmi politikákat az „egy egészség” megközelítéssel teljes összhangban dolgozzák ki és hajtsák végre, amelynek célja az emberek, az állatok és az ökoszisztémák egészségének fenntartható kiegyensúlyozása és optimalizálása;

52. hangsúlyozza, hogy támogatni és védeni kell a környezetvédőket, és felelősségre kell vonni az őket fenyegetőket;

53. hangsúlyozza, hogy a talaj a legnagyobb szárazföldi széntároló, és nélkülözhetetlen szerepet tölt be a globális éghajlati ciklusban; üdvözli a kormányok és a nem kormányzati szervezetek minden arra irányuló erőfeszítését, hogy az éghajlatváltozás mérséklése és a víz rendelkezésre állásának javítása érdekében maximalizálják a talajban rejlő lehetőségeket; e tekintetben hangsúlyozza a talajmegfigyelésről szóló jogszabályról uniós szinten elért megállapodást, amelynek célja, hogy növelje a tagállamok kapacitásait és segítse az Uniót nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítésében;

54. hangsúlyozza, hogy az erdők fontos szerepet töltenek be az éghajlat-politika és az éghajlatváltozás mérséklése szempontjából; e tekintetben hangsúlyozza az erdőirtás elleni globális erőfeszítések fontosságát, mivel az erdők a világ legnagyobb szénelnyelői közé tartoznak, és a biológiai sokféleség megőrzésének legfontosabb helyszínei; hangsúlyozza, hogy sürgősen meg kell védeni a világ legfontosabb erdei területeit, például az Amazonas esőerdőit, többek között az Unió legkülső régióiban; megerősíti az Unió elkötelezettségét az erdőkről és a földhasználatról szóló glasgow-i nyilatkozat mellett (COP26); felhívja az összes felet, hogy a szén-dioxid-egyenérték LULUCF-tevékenységek révén történő nettó elnyelésének fokozására határozzanak meg célértékeket;

55. hangsúlyozza a vizes élőhelyek – köztük a tőzeglápok, a mangroveerdők és más part menti és szárazföldi vizes élőhelyek – kritikus fontosságát, ezek ugyanis bolygónk leghatékonyabb természetes szénelnyelői közé tartoznak; felszólítja valamennyi felet, hogy sürgősen fokozzák a vizes élőhelyek megőrzésére, fenntartható kezelésére és helyreállítására irányuló erőfeszítéseket, amelyek az éghajlatváltozás mérséklésére, az ahhoz való alkalmazkodásra, a biológiai sokféleség védelmére és a kapcsolódó társadalmi és gazdasági tevékenységek fenntarthatóságára vonatkozó központi stratégiaként szolgálnak;

56. kiemeli a biológiai sokféleség és az éghajlat-politikai fellépések közötti lehetséges szinergiák azonosításának és maximalizálásának fontosságát, többek között a szénkörforgás szempontjából fontos ökoszisztémák és fajok védelmének, helyreállításának és kezelésének előtérbe helyezése révén, amint arról a COP16 konferencia

résztvevői a kolumbiai Caliban megállapodtak; hangsúlyozza a kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégia végrehajtásának fontosságát; e tekintetben üdvözli, hogy 55 fél benyújtotta a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzeti stratégiákat és cselekvési terveket, 139 fél pedig a nemzeti célokat, és sürgeti az összes többi felet, hogy mielőbb kövessék ezt a példát;

57. hangsúlyozza a víz és a vízzel kapcsolatos ökoszisztémák védelmének, megőrzésének és helyreállításának fontosságát; több fellépésre szólít fel a fenntartható vízhasználat terén, többek között innovatív vízkezelési technológiák alkalmazása révén, különösen az aszályok vagy a vízhiány által súlyosan érintett területeken; kiemeli az elsivatagosodás, az aszályok, az árvizek és a vízszennyezés pusztító környezeti, társadalmi és gazdasági hatásait; üdvözli a vízügyi rezilienciára vonatkozó európai stratégiát, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mielőbb hajtsák végre azt; további fellépésre szólít fel a per- és polifluor-alkil anyagok által okozott szennyezés kezelése érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a meglévő jogszabályok végrehajtását, és biztosítsák a víz-keretirányelvnek[26] való megfelelést;

58. üdvözli a nyílt tengerekről szóló szerződés elfogadását, és kéri, hogy a felek mielőbb ratifikálják és hajtsák végre azt; felhívja a feleket, hogy folytassák az óceánokkal és az éghajlatváltozással kapcsolatos párbeszéddel összefüggő munkát; hangsúlyozza, hogy a globális éghajlati rendszer az óceánok és tengerek ökoszisztémáinak egészségétől függ, és a globális felmelegedés, a szennyezés, a tengeri biodiverzitás túlzott mértékű kiaknázása, a savasodás, az eutrofizáció, az oxigénszint csökkenése és a tengerpart eróziója miatt egyre inkább elveszíti a szabályozásra való képességét;

59. hangsúlyozza a tengeri ökoszisztémák romlása elleni globális erőfeszítések fontosságát, mivel az óceán az összes szén-dioxid-kibocsátás 30%-át elnyeli, a többlethő 90%-át leköti, és a világ oxigénjének több mint 50%-át biztosítja, és a biológiai sokféleség megőrzésének egyik legfontosabb helyszíne; üdvözli az óceánok megőrzésére vonatkozó fokozott finanszírozási kötelezettségvállalások kapcsán az óceánokról szóló, Nizzában rendezett konferencián (Nice Ocean Week) elért eredményeket; sürgős fellépésre szólít fel a tengeri ökoszisztémák helyreállítása és a védett tengeri területek hatékony védelmének biztosítása érdekében; emlékeztet a kunming-montreali globális biodiverzitás-megőrzési keretstratégia 3. céljára, amely szerint 2030-ig meg kell védeni a tengerek 30%-át;

---

26 Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

60. hangsúlyozza, hogy átfogó módon kell kezelni az éghajlatváltozás, a légszennyezés és a közegészségügy közötti összefüggéseket, többek között a COP ülésein is; üdvözli a COP28 éghajlatról és egészségügyről szóló nyilatkozatát, amelyet több mint 150 kormány írt alá; kéri, hogy a levegőminőség javítását építsék be az éghajlat-politikákba, és vegyék figyelembe a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokban; felhívja az összes felet, hogy gyorsítsák fel a levegőminőség javításához hozzájáruló érdemi intézkedéseket; sürgeti a feleket annak biztosítására, hogy a klímafinanszírozás kezelje prioritásként az olyan, tiszta levegővel kapcsolatos megoldásokat, amelyek mérhető előnyökkel járnak az egészség, a méltányosság és az éghajlat szempontjából;

61. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás hozzá fog járulni az antibiotikum-rezisztencia fokozódásához; e tekintetben ismételten hangsúlyozza, hogy sürgős fellépésre van szükség az antimikrobiális rezisztencia kezelése tekintetében, és a rezisztencia kockázatának leküzdése céljából további erőfeszítéseket kér valamennyi féltől az antimikrobiális szerek csökkentése és körültekintőbb használata érdekében; e tekintetben kötelező erejű kötelezettségvállalásokra szólít fel a vonatkozó nemzetközi szerződésekben; sajnálatát fejezi ki az intézkedések eddigi hiánya miatt;

62. hangsúlyozza, hogy küzdeni kell a műanyagok teljes életciklusuk során jelentkező környezeti hatásai ellen, beleértve az éghajlatra gyakorolt hatásukat is; hangsúlyozza, hogy a fosszilis tüzelőanyagok műanyagágazatban történő jelentős csökkentéséhez a nyersanyagok megfelelő szén-dioxid-árazására van szükség; megjegyzi, hogy a műanyagokról szóló globális szerződéssel kapcsolatban még mindig folyik a munka, és sajnálja, hogy a felek 2025 augusztusában Genfben – a hatályával kapcsolatos nézeteltérések miatt – ismét nem tudták megkötni a szerződést; szorgalmazza egy olyan ambiciózus megállapodás elfogadását, amely kiterjed a műanyaggyártás, a műanyagfogyasztás és a hulladékgazdálkodás valamennyi szakaszára;

63. sajnálja, hogy a globális vegyianyag-szennyezés magas költségekkel jár, és súlyosbítja az éghajlati és biodiverzitási válságot; felhívja a feleket, hogy hajtsanak végre intézkedéseket az ENSZ vegyi anyagokra vonatkozó globális kerete szerint elfogadott stratégiai célkitűzések és célértékek elérése érdekében; hangsúlyozza, hogy az Uniónak és tagállamainak vezető szerepet kell vállalniuk a vegyianyag-szennyezés kezelésére irányuló globális erőfeszítésekben, többek között – szükség esetén – a vegyi anyagokkal kapcsolatos politikáik felülvizsgálata révén;

Az őslakos népek jogai

64. hangsúlyozza, hogy meg kell védeni az őslakos népek és a helyi közösségek az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban foglalt jogait és érdekeit; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a

szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezéshez való jogot; hangsúlyozza, hogy az őslakosok földterületeit vagy közösségeit érintő, a 6. cikk szerinti valamennyi projekt megvalósításába be kell vonni az őslakos népeket, és annak során tiszteletben kell tartani jogaikat;

65. hangsúlyozza, hogy az őslakos népek nem csupán érdekelt felek vagy kiszolgáltatott csoportok, hanem jogosultak is, ahogyan azt a Párizsi Megállapodás preambuluma is elismeri; hangsúlyozza, hogy az őslakos népeknek politikai részvételre van szükségük a COP konferenciákon és az UNFCCC egyéb folyamataiban, előmozdítandó érdemi szerepvállalásukat valamennyi döntéshozó testületben; elismeri, hogy finanszírozni kell és elő kell segíteni az őslakos népek jelenlétét a COP konferenciákon és a kisegítő testületek technikai ülésein;

66. elismeri, hogy az őslakosok földterületei a biológiai sokféleség gócpontjai, és hogy az őslakos népek létfontosságú szerepet játszanak az erőforrások megőrzésében és fenntartható kezelésében; emlékeztet arra, hogy az IPCC ötödik értékelő jelentése szerint az ismeretek őshonos, helyi és hagyományos formái az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás fontos forrásai; sajnálja, hogy az őslakosok ismereteit nem használják fel hatékonyan; különösen hangsúlyozza e tudásnak a hibás alkalmazkodás elkerülésében betöltött szerepét;

67. hangsúlyozza, hogy az őslakos népeknek közvetlen hozzáféréssel kell rendelkezniük a klímafinanszírozáshoz, mégpedig olyan nemzetközi éghajlatváltozási alapokon keresztül, mint a Zöld Klíma Alap, az Alkalmazkodási Alap és a veszteség- és kárenyhítési alap;

Éghajlatváltozás, béke és biztonság

68. elismeri, hogy a COP ülésein nagyobb hangsúlyt kap az éghajlatra, a békére és a biztonságra vonatkozó menetrend, ami különösen a COP29-en elindított, a bakui „Éghajlat-politikai fellépés a békéért, a segélyezésért és a helyreállításért” című felhívással, valamint a korábbi, a COP27-en elfogadott, a békefenntartást célzó éghajlat-politikai válaszintézkedésekkel, valamint a COP28 éghajlatról, segélyezésről, helyreállításról és békéről szóló nyilatkozatával vált nyilvánvalóvá;

69. megjegyzi, hogy „Az éghajlat és a biztonság közötti összefüggésre vonatkozó új szemléletmód” című közös közleményről szóló, 2025 februárjában közzétett bizottsági eredményjelentés elismeri az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás, valamint a békével, a biztonsággal és a védelemmel kapcsolatos kérdések közötti összefüggéseket, hangsúlyozva ezek jelentőségét a külpolitika szempontjából;

70. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás a fenyegetéseket megsokszorozó tényezők, amelyek

élelmiszerhiányhoz és a természeti erőforrások szűkösségéhez vezethetnek, fokozhatják a feszültségeket a nemzetközi kapcsolatokban és a természeti erőforrásokkal kapcsolatos konfliktusokat, valamint természeti katasztrófákat okozhatnak, amelyek mindegyike az emberi lakóhelyelhagyás és a migrációs áramlások egy-egy fő mozgatórugója;

71. hangsúlyozza, hogy fokozott nemzetközi figyelmet kell fordítani a konfliktusok környezeti hatásaira; kiemeli a katonai támadások és műveletek által világszerte okozott környezeti pusztítást, és sürgeti e tevékenységeknek a nemzetközi joggal összhangban történő megszüntetését; hangsúlyozza, hogy az azonnali pusztításon és az emberi életek kioltásán túl a folyamatban lévő konfliktusok megzavarják az ökoszisztémákat, kimerítik a természeti erőforrásokat, szennyezik a környezetet, valamint veszélyeztetik bolygónk egészségét a következő generációk számára, és eközben aláássák az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítéseket is; hangsúlyozza különösen az ukrajnai[27] és a gázai[28] konfliktusok által okozott környezeti károk ijesztő mértékéről szóló legutóbbi UNEP-jelentéseket; emlékeztet továbbá a Közös Kutatóközpontnak az Oroszország Ukrajnában zajló agressziós háborúja által okozott környezeti károkról szóló jelentésére[29], amely a mérgező szennyezés meredek növekedéséről, talajromlásról és a nyomonkövetési rendszerek zavarairól számol be; úgy véli, hogy a Nemzetközi Bíróság által a konfliktusok felelőseiként elismert szereplők is felelősséggel tartoznak a háború és a megszállás, valamint a konfliktus utáni újjáépítés éghajlati és környezeti költségeiért;

72. hangsúlyozza, hogy az UNFCCC keretében folytatott megerősített klímadiplomácia kulcsfontosságú a multilateralizmus megerősítéséhez, különösen a növekvő geopolitikai feszültségek és a globális együttműködésbe vetett bizalom csökkenése közepette; kiemeli a COP30 szimbolikus jelentőségét, ugyanis a Párizsi Megállapodás 10. évfordulóján kerül megrendezésre; felhívja az Uniót és tagállamait, hogy támogassák a COP30 elnökségét a multilateralizmus iránti elkötelezettségében; kiemeli, hogy azzal, hogy 2025-ben Brazília látja el mind a BRICS-országok, mind a COP30 elnökségét, kihasználhatja az alkalmat arra, hogy a gazdasági, politikai és környezetvédelmi kérdésekben való előrelépés

---

27 Az ENSZ Környezetvédelmi Programja, The Environmental Impact of the Conflict in Ukraine: A Preliminary Review (Az ukrajnai konfliktus környezeti hatása: Előzetes felülvizsgálat), 2022. október 14.

28 Az ENSZ Környezetvédelmi Programja, Environmental Impact of the Conflict in Gaza: Preliminary Assessment of Environmental Impacts (A gázai konfliktus környezeti hatása: A környezeti hatások előzetes vizsgálata), 2024. június 18.

29 Közös Kutatóközpont, Status of Environment and Climate in Ukraine (A környezet és az éghajlat helyzete Ukrajnában), 2025.

érdekében egy erősebb és összehangoltabb menetrendet mozdítson elő;

73. hangsúlyozza, hogy az éghajlat-politikai célok nem érhetők el a nyilvánosság támogatása és bevonása nélkül; felhívja az összes felet, hogy hívják fel a nyilvánosság figyelmét az éghajlatváltozásra és a kapcsolódó kérdésekre, és növeljék az ezekkel kapcsolatos megértést, valamint működjenek együtt a nyilvánosság képviselőivel annak érdekében, hogy a nyilvánosság is támogassa az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedéseket; aggodalmát fejezi ki az éghajlatváltozással kapcsolatos félretájékoztatás és dezinformáció – többek között állami szereplők általi – növekvő terjedése miatt, és sürgeti az összes kormányt, hogy sürgősen foglalkozzanak ezzel, tekintettel arra, hogy ez fenyegetést jelent mind az érdemi éghajlat-politikai fellépésre, mind a demokráciára nézve; kiemeli a tudományosan megalapozott információkhoz való hozzáférés és a független média védelmének fontosságát; hangsúlyozza az IPCC által a megalapozott tudományos tanácsadás és adatok biztosítása érdekében végzett munka fontosságát; szorgalmazza, hogy az UNFCCC fokozza az éghajlatváltozással kapcsolatos félretájékoztatás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseket; felhívja a Bizottságot, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos dezinformáció elleni küzdelem érdekében csatlakozzon az éghajlatváltozással kapcsolatos információk integritására irányuló globális kezdeményezéshez;

Erőfeszítések valamennyi ágazatban

74. hangsúlyozza, hogy minden ágazatnak hozzá kell járulnia a kibocsátások csökkentéséhez és a klímasemlegesség eléréséhez a Párizsi Megállapodással összhangban;

75. üdvözli, hogy mintegy 160 ország csatlakozott a globális metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállaláshoz; sürgeti azokat az uniós tagállamokat, amelyek még nem csatlakoztak a kötelezettségvállaláshoz, hogy még a COP30 előtt tegyék meg ezt; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállalás célértékeinek elérése érdekében tegyenek további intézkedéseket; felhívja az összes felet, hogy fogadjanak el konkrét metáncsökkentési célértékeket, és ezeket foglalják bele nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikba; felszólít a kötelezettségvállalás COP26-on történő elfogadása óta elért eredmények számszerűsített, tudományosan megalapozott értékelésére;

76. emlékeztet arra, hogy a légkörben való jelenlétének első 20 évében a metán felmelegítő ereje több mint 80-szorosa a szén-dioxidénak, és ezért hangsúlyozza a metáncsökkentés felgyorsításának fontosságát; aggodalommal veszi tudomásul az IEA 2025. évi jelentésének megállapításait, amelyek felhívják a figyelmet a metánkibocsátás folyamatos növekedésére, a globális metánkibocsátás csökkentésére

vonatkozó kötelezettségvállalás gyenge végrehajtására, valamint arra, hogy az országok jelentősen alábecsülik energiaágazatuk metánkibocsátását, az IEA becslése szerint ugyanis a kibocsátások mintegy 80%-kal magasabbak, mint a kormányok által bejelentett teljes kibocsátás; emlékeztet arra, hogy az energiaágazatból származó metánkibocsátás világszerte továbbra is az egyik legegyszerűbben és gazdaságilag legelőnyösebben csökkenthető kibocsátási kategória; kéri, hogy az Unió támogassa egy „metáncsökkentő vásárlói klub” létrehozását, valamint azt, hogy a fosszilis tüzelőanyagok más jelentős importőrei – a First Movers Coalition példájából inspirálódva – az (EU) 2024/1787 rendelettel összhangban fogadjanak el egy közös maximális metánintenzitási értéket, felgyorsítva ezáltal a metán globális csökkentését;

77. emlékeztet az energiaágazat metánkibocsátásának csökkentéséről szóló, már elfogadott (EU) 2024/1787 uniós rendeletre, amely 2027. január 1-jétől az uniós nyersolaj-, földgáz- és szénimportőrökre is alkalmazandó; hangsúlyozza, hogy e rendelet és végrehajtása kritikus szerepet játszik az upstream metáncsökkentés ösztönzésében, a befektetői bizalom biztosításában és a globális normák meghatározásában;

78. aggodalommal állapítja meg, hogy a közlekedési ágazat az egyetlen olyan ágazat, amelyben 1990 óta uniós szinten nőtt a kibocsátás, és hogy az Unió éghajlat-politikai céljainak eléréséhez jelentősebb csökkentésre lesz szükség; hangsúlyozza a közúti közlekedés villamosítását támogató további intézkedések fontosságát, amelyek a közúti közlekedésből származó kibocsátások csökkentésének egyik módját jelentik, a modális váltást, az intermodális szállítást és általában a közforgalmú személyszállítást támogató további intézkedésekkel együtt; felhívja a Bizottságot, hogy a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokba építse be a nemzetközi közlekedésből származó kibocsátásokat; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a nemzeti energia- és klímatervek értékeléséről szóló, 2025. évi bizottsági jelentés azt mutatta, hogy egyes tagállamok még mindig rendelkeznek a fosszilis tüzelőanyaggal működő járművekre vonatkozó támogatási rendszerekkel, és felhívja ezeket a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessék meg ezeket;

79. megismétli a Bizottsághoz intézett felhívását, hogy biztosítsa a közlekedés dekarbonizációjára irányuló intézkedések társadalmi méltányosságát, többek között azáltal, hogy a szuperjachtokból, magánrepülőgépekből és üzleti repülőgépekből származó kibocsátásokat beépíti az uniós éghajlat-politikákba; ezenkívül ismételten felhívja a feleket, köztük az uniós tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket a magánrepülőgépek használatának visszaszorítása érdekében; kiemeli a magánrepülőgépek aránytalan éghajlati hatását, amelyek utasonként akár 14-szer szennyezőbbek, mint a kereskedelmi járatok; hangsúlyozza a példamutatás fontosságát, és sürgeti a COP30 valamennyi résztvevőjét, beleértve az uniós intézmények képviselőit is, hogy tartózkodjanak a

magánrepülőgépek használatától, és úti céljuk eléréséhez a lehető legkevésbé szennyező közlekedési lehetőséget válasszák[30];

80. üdvözli a szén-dioxid-adók nemzetközi hajózásra történő kivetése terén nemzetközi szinten elért eredményeket; mindazonáltal úgy véli, hogy továbbra is szakadék tátong a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) által elért megállapodás és az IMO által meghatározott hosszú távú célkitűzések között; e tekintetben felhívja a figyelmet az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerre (EU ETS), amely 2025-től fokozatosan alkalmazandó a tengeri közlekedésre;

81. felhívja a Bizottságot, hogy amint az IMO által a Tengerikörnyezet-védelmi Bizottság 83. ülésén elfogadott dekarbonizációs intézkedéseket hivatalosan is elfogadják, nyújtson be jelentést a Parlamentnek, amelyben értékeli azok általános környezeti integritását és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseihez való hozzájárulásukat, valamint összehasonlítja azokat az EU ETS rendelkezései által biztosított környezeti integritás szintjével;

82. üdvözli a Bizottság által 2025. március 18-án közzétett elemzést[31], amely szerint nincs arra utaló bizonyíték, hogy az EU ETS hatályán kívül eső kisebb hajók használatának fokozódása, illetve a hajók közötti átrakodások számának növekedése a tengeri közlekedésre nemrégiben kiterjesztett EU ETS megkerülése érdekében történne; emlékeztet az EU ETS 2026. évi felülvizsgálati záradékára, amely lehetővé teszi, hogy a hatályt a kisebb hajókra is kiterjesszék, beleértve a 400 és 5000 közötti bruttó tonnatartalmú nyílt tengeri hajókat is;

83. megjegyzi, hogy 2020-ban a mezőgazdasági ágazat az emberi eredetű globális kibocsátások 10–12%-áért és a teljes uniós kibocsátás 11%-áért volt felelős; elismeri, hogy a mezőgazdasági ágazatban jelentős lehetőségek rejlenek az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termelők és a mezőgazdasági ágazat különösen ki vannak téve az éghajlatváltozásnak, és hogy az éghajlatváltozás világszerte jelentős fenyegetést jelent az élelmezésbiztonságra nézve; hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági ágazatban a kibocsátáscsökkentés elérését előmozdító szakpolitikáknak mindent meg kell tenniük az élelmezésbiztonság garantálása érdekében; hangsúlyozza, hogy olyan szakpolitikai keretet kell kialakítani, amely ösztönzi a fenntartható gazdálkodási gyakorlatokat és támogatja a mezőgazdasági termelőket, különösen a mezőgazdasági kistermelőket a reziliens gyakorlatokra való áttérésben, és amely jutalmazza azokat a mezőgazdasági termelőket, akik támogatják az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló erőfeszítéseket és megóvják a

---

30 Az Európai Parlament 2024. november 14-i állásfoglalása az ENSZ 2024. évi bakui (Azerbajdzsán) éghajlatváltozási konferenciájáról (COP29) (HL C, C/2025/808, 2025.2.11., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/808/oj).

31 COM(2025)0110.

biológiai sokféleséget; rámutat a lecsapolt tőzeglápok elárasztásának környezeti hasznaira, valamint más olyan intézkedésekére, amelyek javítják a gazdaságban a biológiai sokféleséget, a talajegészséget és a vízminőséget, és egyúttal hozzájárulnak az éghajlatváltozás hatásainak enyhítéséhez és az azokhoz való alkalmazkodáshoz;

84. üdvözli, hogy a Világbank szerint a szén-dioxid-árazás már a globális kibocsátások 28%-át lefedi[32]; sajnálja azonban, hogy a lefedettség és az átlagos árszintek is túl alacsonyak még ahhoz, hogy el lehessen érni a Párizsi Megállapodásban meghatározott célokat; hangsúlyozza, hogy a szén-dioxid-árazás bevételeket generál, amelyeket éghajlat-politikai intézkedésekre és az igazságos átmenetre kell fordítani;

85. üdvözli, hogy Brazília kibocsátáskereskedelmi rendszert vezet be, és hogy számos uniós kereskedelmi partner vezetett be vagy tervez bevezetni szén-dioxid-kereskedelmet vagy más szén-dioxid-árazási mechanizmusokat, többek között a CBAM bevezetésére válaszul; felkéri a Bizottságot, hogy továbbra is ösztönözze és támogassa a többi felet a szén-dioxid-árazási mechanizmusok bevezetésében vagy javításában, és tárja fel az EU-n kívüli szén-dioxid-árazási mechanizmusokkal való kapcsolódási és egyéb együttműködési formákat; ennek érdekében felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az EU kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez való minden kapcsolódás újabb és tartós hatásmérséklést eredményezzen, és ne veszélyeztesse az EU hazai ÜHG-kibocsátásokra vonatkozó kötelezettségvállalásait;

86. hangsúlyozza, hogy a globális értékelés (GST) kiemeli a fenntartható életmódra, valamint a fenntartható fogyasztási és termelési mintákra való áttérés fontosságát, többek között egy körforgásosabb jellegű gazdaság révén; hangsúlyozza, hogy fokozni kell az EU körforgásos gazdaságának fejlesztésére és javítására irányuló erőfeszítéseket; sürgeti a Bizottságot, hogy a 8. környezetvédelmi cselekvési programban vállalt kötelezettségnek megfelelően, egy hatásvizsgálatot követően a lehető leghamarabb tegyen javaslatot egy 2030-ra elérendő anyag- és fogyasztási lábnyomra vonatkozó uniós célra;

87. hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell a textilágazat éghajlatra és környezetre gyakorolt hatásával, amely a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás mintegy 8–10%-áért és – különösen a víz és az energia tekintetében – jelentős erőforrás-felhasználásért felel; megismétli, hogy a textiliparnak fontos szerepet kell játszania a körforgásos gazdaságra való átállásban, és kezelnie kell az olyan kérdésekkel kapcsolatos kihívásokat, mint a hulladékkeletkezés megelőzése, a hulladékgazdálkodás, a mikroműanyag-szennyezés, a vízhasználat, a

---

32 Világbank, „State and Trends of Carbon Pricing 2025” (A szén-dioxid-árazás helyzete és tendenciái, 2025), Világbank, Washington DC, 2025. május.

túltermelés, az ultragyors és gyorsdivat gyakorlatai, az általános tartósság és a gyártási folyamat nem toxikus jellege, valamint az újrafeldolgozhatóság a textiliparban; e tekintetben kiemeli a hulladékokról szóló uniós keretirányelv közelmúltbeli módosításának fontosságát; hangsúlyozza, hogy sürgősen javítani kell az emberi jogi normákat a textilipari értéklánc egészében;

88. hangsúlyozza az éghajlatváltozás hatását az idegenforgalmi ágazatra, amely egyszerre járul hozzá ahhoz és van kiszolgáltatva annak, valamint azt, hogy a célterületeknek alkalmazkodniuk kell az éghajlati kockázatokhoz és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens turizmust kell kialakítaniuk; felszólít a fenntartható idegenforgalom irányába történő elmozdulás támogatására környezettudatos és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gyakorlatok révén;

89. megjegyzi, hogy egyre nagyobb tudományos és politikai érdeklődés övezi a napsugárzás-módosítást (SRM), amely olyan éghajlati geomérnöki megközelítésekre irányuló javaslatokban ölt testet, mint például a sztratoszferikus aeroszol-befecskendezés, melynek célja a napsugárzás mesterséges visszaverése és a bolygó hűtése; hangsúlyozza, hogy az SRM nem tesz semmit az éghajlatváltozás kiváltó okának kezelése érdekében, nincs tudományos bizonyosság annak hatásait illetően, és potenciálisan katasztrofális módon veszélyezteti az éghajlati és geopolitikai stabilitást; emlékeztet, hogy a globális kormányzásról szóló ENSZ-határozatot blokkolták; hangsúlyozza, hogy a biztonságra, a hatékonyságra és az irányításra vonatkozó megalapozott tudományos bizonyítékok hiányában az éghajlat-politikai tervezést az elővigyázatosság elvének kell vezérelnie;

90. emlékeztet a Bizottság tudományos főtanácsadói csoportja által 2024 decemberében közzétett ajánlásokra, és ennek megfelelően felhívja a Bizottságot, hogy vállaljon proaktív szerepet a napsugárzás-módosítás globális irányítási keretéről szóló tárgyalások során, határozottan kiállva alkalmazásának ellenzése mellett, és erősítse meg a napsugárzás-módosítás be nem jelentett alkalmazásának felderítésére és számszerűsítésére való képességet; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy állapodjanak meg a napsugárzás-módosításra vonatkozó uniós szintű moratóriumról, és biztosítsák, hogy a felelősségteljes tudományos kutatáshoz és az e technológia kockázatainak és potenciális hatásainak átfogó nemzetközi értékeléséhez nyújtott esetleges állami finanszírozás ne váltsa fel az alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló kutatás közfinanszírozását;

Éghajlatváltozás és társadalmi nem

91. hangsúlyozza a nemi dimenziók és az inkluzív megközelítések fontosságát az UNFCCC folyamatában, beleértve az igazságos átmenetre vonatkozó munkaprogramot is; felhívja az összes felet,

köztük az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák a nemek közötti egyenlőségnek a felülvizsgált nemzetileg meghatározott hozzájárulásaikba és nemzeti alkalmazkodási terveikbe, valamint éghajlat- és környezetvédelmi politikáikba való integrálására irányuló erőfeszítéseket, különös tekintettel az éghajlatváltozás mérséklésével, az ahhoz való alkalmazkodással, valamint a veszteségekkel és károkkal kapcsolatos politikákra; hangsúlyozza, hogy valamennyi fél részéről – beleértve az EU és tagállamait is – konkrétabb intézkedésekre van szükség a COP25 konferencián elfogadott, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó megújított cselekvési tervben foglalt kötelezettségvállalások teljesítése érdekében; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervben meghatározott célok elérése érdekében;

92. felszólít egy, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó olyan új, ambiciózus cselekvési terv kidolgozására a COP30 előtt, amely interszekcionális, inkluzív, mérhető, emberi jogokon alapul és az éghajlat-politika valamennyi területén koherens; felhívja a feleket annak biztosítására, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása keretében érvényesítsék a nemek közötti egyenlőség szempontját, és hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terv tartalmazzon megfelelő és célzott finanszírozási tervet; felhívja az összes felet, hogy a COP30 konferencia során támogassák egy nemek közötti egyenlőségre vonatkozó új cselekvési terv elfogadását;

93. megismétli, hogy az alkalmazkodóképesség és a sebezhetőség nem, életkor, képesség, faji hovatartozás és foglalkozási ágak szerint eltérő; kéri ezért az összes felet, hogy nemzeti alkalmazkodási tervükben, alkalmazkodási kommunikációjukban és nemzetileg meghatározott hozzájárulásukban értékeljék és kezeljék prioritásként a veszélyeztetett lakosságcsoportok szükségleteit, valamint adjanak választ e szükségletekre;

94. elismeri az éghajlatváltozás nőkre és lányokra gyakorolt aránytalan hatását, amely súlyosbítja a nemek közötti meglévő egyenlőtlenségeket, és egyedülálló fenyegetést jelent megélhetésükre, egészségükre és biztonságukra nézve; hangsúlyozza, hogy fel kell gyorsítani a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő katasztrófakockázat-csökkentésre irányuló fellépést, és ezáltal a sendai keret nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő végrehajtását; további erőfeszítésekre szólít fel annak érdekében, hogy a katasztrófákra való felkészültség során prioritásként kezeljék és figyelembe vegyék a nemek közötti egyenlőséget, különösen a katasztrófakockázatok csökkentésére vonatkozó lebontott adatkészletek használata révén;

95. úgy véli, hogy javítani kell és meg kell könnyíteni a nők hozzáférését az éghajlatváltozás elleni küzdelem inkluzív finanszírozásához, megjegyezve, hogy a nők aránytalanul kisebb mértékben férnek

hozzá az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és az éghajlatváltozás mérséklését célzó projektekhez rendelkezésre bocsátott pénzügyi erőforrásokhoz; sürgeti az Uniót és tagállamait, hogy tegyenek jelentést az éghajlat-politika finanszírozásához nyújtott hozzájárulásuknak a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő képességéről, valamint a külső tevékenységi eszközökön és az EBB-n keresztül növeljék a nemek közötti egyenlőségre és az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló támogatás közötti koherenciát;

96. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az éghajlat-politikai diplomácia keretében növeljék a nők részvételét a döntéshozatalban, így a COP-küldöttségekben és a vezetésben az éghajlat-politikai fellépés valamennyi szintjén; kéri az összes felet, hogy küldöttségeikben és az éghajlatváltozással kapcsolatos döntéshozatal és tárgyalások minden szintjén törekedjenek a nemek közötti egyenlőségre; sürgeti az összes felet, hogy jelöljenek ki egy nemek közötti egyenlőséggel és az éghajlatváltozással foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontot, és növeljék a kapcsolódó erőforrásokat, képzést és támogatást, többek között az EU-n belül is;

Az érdekelt felek részvétele a COP30-on

97. emlékeztet annak fontosságára, hogy az őszinte együttműködés szellemében valamennyi felet teljes mértékben bevonják az UNFCCC döntéshozatali folyamataiba, és elismeri, hogy az elszámoltathatóság és az átláthatóság szempontjából alapvető fontosságú a civil társadalom, valamint a helyi és regionális szintű szereplők számára az éghajlat-politikai irányítás működéséhez és az abban való részvételhez szükséges mozgástér védelme; elismeri, hogy a civil társadalmi szervezetek COP-okon való részvételének számos akadálya van; hangsúlyozza, hogy a civil társadalom és a helyi és regionális szintű szereplők létfontosságú szerepet játszanak a nemzetileg meghatározott hozzájárulások végrehajtásának előmozdításában azáltal, hogy biztosítják, hogy az intézkedések hatékonyak és helyhez igazítottak legyenek, és reagáljanak a közösségi igényekre;

98. felhívja a COP30 elnökségét és a jövőbeli elnökségeket, hogy tegyék lehetővé a fejlődő országok és a legkevésbé fejlett országok küldötteinek részvételét, és erre a célra különítsenek el további forrásokat; ösztönzi a feleket, hogy vonják be küldöttségeikbe a fiatalokat annak biztosítása érdekében, hogy a jövő generációi aktív szerepet játsszanak a jövőjüket érintő döntések alakításában; üdvözli, hogy a COP28 konferencián létrehozták az ifjúsági klímabajnoki szerepet, ami előrelépést jelent a fiatalok UNFCCC-folyamatba való erőteljesebb bevonása felé; kéri, hogy a COP30 intézményesítse a gyermekek és a fiatalok érdemi részvételét, többek között strukturált párbeszéd-mechanizmusok és hivatalos képviselet révén; felszólít a virtuális platformok fokozott használatára a COP konferenciákon a

globális inkluzivitás, valamint a küldöttek és a civil társadalom képviselői részvételének fokozása érdekében;

99. kéri, hogy a COP-ok szervezői biztosítsák, hogy az emberi jogokat, az alapvető szabadságokat, beleértve a szólásszabadságot is, a polgárok és a civil társadalmi szervezetek teljes körű és korlátlan részvételét, többek között a békés gyülekezéshez és egyesüléshez való jogot, valamint a jelenlegi és a jövőbeli COP konferenciákhoz való méltányos hozzáférést teljes mértékben rögzítsék és garantálják a fogadó ország megállapodásában, amelyet az aláírást követően a lehető leghamarabb közzé kell tenni; kéri az UNFCCC titkárságát, hogy kövesse nyomon a megfelelést, és hozzon intézkedéseket az ilyen emberi jogi kritériumok megsértése esetén;

100. úgy véli, hogy a COP jövőbeli ülései fogadó városának kiválasztásakor figyelembe kell venni egy sor előre meghatározott feltételt, többek között a logisztikai és szervezési kapacitást, a biztonságot és védelmet, valamint a rendezvény szervezésének környezeti, gazdasági és társadalmi hatásait; hangsúlyozza a COP30 fenntartható megszervezésének fontosságát; sajnálatát fejezi ki a COP30 által a helyi ökoszisztémára és a belémi helyi közösségre gyakorolt esetleges negatív hatások miatt; kéri, hogy hozzanak óvintézkedéseket e kockázatok csökkentése érdekében;

Összeférhetetlenség, átláthatóság és integritás

101. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a COP29 konferencián több mint 1770 fosszilis tüzelőanyagokkal foglalkozó lobbista volt az akkreditált résztvevők között; felhívja az UNFCCC-t és a feleket annak biztosítására, hogy a döntéshozatali folyamat védve legyen a Párizsi Megállapodás céljaival ellentétes érdekektől; sürgeti az UNFCCC-t, hogy vállaljon vezető szerepet egy olyan ambiciózus elszámoltathatósági keretre irányuló javaslatban, amely megvédené az UNFCCC munkáját az indokolatlan befolyásától, a WHO dohányzás-ellenőrzési keretegyezményében a dohányiparra vonatkozó modell alapján; valamennyi felet sürgeti, hogy e megállapodás keretében fogadják el az „összeférhetetlenség” fogalommeghatározását a közzétételi követelmények megerősítése érdekében;

102. kéri, hogy a megfigyelők akkreditációját tegyék attól függővé, hogy benyújtanak-e a nyilvánosság számára hozzáférhető hivatalos nyilatkozatot az általuk képviselt érdekekről az UNFCCC nyilvántartásába annak érdekében, hogy növeljék a COP konferencián gyakorolt befolyás átláthatóságát;

103. üdvözli, hogy a Bizottság nem biztosított akkreditációt a fosszilis tüzelőanyagokkal foglalkozó lobbisták számára a COP29 konferencián való részvételre, és felszólít e gyakorlat folytatására; sajnálja, hogy a COP29-en 113 fosszilis tüzelőanyaggal foglalkozó lobbistát akkreditáltak uniós tagállamok, és felszólítja az összes

tagállamot, hogy ne biztosítsanak akkreditációt fosszilis tüzelőanyaggal foglalkozó lobbisták számára a COP30-ra és a jövőbeli COP-okra;

Ipar, kkv-k és versenyképesség

104. úgy véli, hogy a COP30 kulcsfontosságú mérföldkő a 10 évvel korábbi Párizsi Megállapodás után, és hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek jelentősen hozzá kell járulnia a növekedéshez, az energiaszegénység csökkentéséhez, valamint az iparágak és a kis- és középvállalkozások (kkv-k) rezilienciájához, fenntarthatóságához és versenyképességéhez; felhívja az egyezmény valamennyi részes felének politikai döntéshozóit, hogy adjanak ambiciózus, időszerű és célzott válaszokat egy stabil, kiszámítható és támogató átmeneti kereten belül, a közös, de megkülönböztetett felelősség (CBDR) elvével összhangban;

105. hangsúlyozza, hogy a jól megtervezett és végrehajtható támogató politikák biztosíthatják, hogy a dekarbonizációs és éghajlat-politikai célok együtt járjanak az ipari növekedéssel, a munkahelyteremtéssel és az innovációval; emlékeztet, hogy a fenntartható és tiszta technológiákba való beruházás hozzájárul a környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi célkitűzésekhez;

106. rendkívül fontosnak tartja, hogy az EU 2050-ig biztosítsa a klímasemlegességre való méltányos átállást, fenntartsa az éghajlat-politikai fellépés állami támogatását, és jó példával járjon elöl, ami biztosítja az elsőként lépők előnyét a tiszta technológiákban és a fenntartható iparágakban; határozott és célzott intézkedésekre szólít fel annak érdekében, hogy megvédjék az uniós ipart a kibocsátásáthelyezés és a tisztességtelen globális verseny kockázatától, globális szinten egyenlő versenyfeltételeket biztosítva; hangsúlyozza, hogy sürgősen kezelni kell az uniós ipar versenyképességét veszélyeztető, tartósan magas energiaárakat, többek között a tiszta és megújuló energiába, az energiahatékonyságba, a hálózatokba és a rugalmasságba történő beruházások révén;

107. elismeri, hogy az EU azon célkitűzése, hogy a klímasemlegesség 2050-ig történő elérése mellett fokozza versenyképességét, mélyreható ipari átalakulást feltételez, amelyhez a tagállamok és az iparágak eltérő körülményeihez igazított, nagyszabású és célzott köz- és magánberuházásokra, valamint a tiszta technológiák, az innováció, a készségek és az infrastruktúra támogatásának fokozására van szükség; hangsúlyozza, hogy a tiszta technológiák ipari értékláncaiba való beruházás szintén kulcsfontosságú az EU újraiparosítása és a stratégiai autonómia erősítése szempontjából;

108. sürgeti az uniós ipari vállalkozások, köztük a kkv-k és a kis méretű közepes piaci tőkeértékű vállalatok támogatását globális vezető szerepük megőrzése érdekében, miközben dekarbonizálódnak és

áttérnek a nettó zéró gazdaságra; hangsúlyozza, hogy hatékony megoldásokkal kell támogatni őket ebben az átmeneti szakaszban innovációs kapacitásuk növelése és versenyképességük biztosítása, kiszámítható és egyszerűsített adminisztratív eljárások – például online engedélyezési eljárások és finanszírozáshoz való hozzáférés – biztosítása, valamint a közbeszerzésben való részvételük megkönnyítése érdekében;

109. a fokozott versenyképesség mellett gyorsított dekarbonizációra szólít fel; üdvözli a nettó zéró iparról szóló jogszabályt[33], a tisztaipar-megállapodást[34] és a megfizethető energiára vonatkozó cselekvési tervet[35], mint a reziliens és klímasemleges gazdaság felé tett kulcsfontosságú lépéseket, valamint az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló, küszöbön álló jogszabályt; üdvözli a kibővített uniós innovációs alapot, amely támogatja a dekarbonizációt és az ellátási láncok fejlesztését célzó új innovációk és technológiák előmozdítását Európában;

110. támogatja a szén-dioxid-gazdálkodást az ipari kibocsátáscsökkentési intézkedések részeként, és hangsúlyozza a szén-dioxid-leválasztás, -hasznosítás és -tárolás kulcsfontosságú szerepét a nehezen csökkenthető ipari kibocsátások dekarbonizációjában és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású termékek, köztük az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén előállításában; emlékeztet a szén-dioxid-leválasztás, -tárolás, -felhasználás és -eltávolítás kiterjesztésére irányuló ipari szén-dioxid-gazdálkodási stratégiára[36]; üdvözli a globális szén-dioxid-piac létrehozása terén tett előrelépéseket, amelynek elő kell segítenie az iparágak globális dekarbonizációját, és világszerte egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítania a vállalkozások számára; e tekintetben emlékeztet az EU ETS-sel és a CBAM-mel kapcsolatos álláspontjára[37], és üdvözli a CBAM első salátacsomagban javasolt egyszerűsítését, amely fontos lépés a kibocsátásáthelyezés kezelése terén a hatékonyság további növelése felé, és működőképes exportmegoldásra szólít fel az EU-ból nem uniós országokba exportált CBAM-áruk kibocsátásáthelyezési kockázatának kezelése érdekében;

---

33 A Bizottság „Tisztaipar-megállapodás: a versenyképességet és a dekarbonizációt szolgáló közös ütemterv” című, 2025. február 26-i közleménye (COM(2025)0085).

34 Ugyanott.

35 A Bizottság „Cselekvési terv a megfizethető energiáért” című, 2025. február 26-i közleménye (COM(2025)0079).

36 A Bizottság „Az ambiciózus uniós ipari szén-dioxid-gazdálkodás felé vezető lépések” című, 2024. február 6-i közleménye (COM(2024)0062).

37 Az Európai Parlament 2025. április 3-i állásfoglalása az energiaigényes iparágakról (HL C, C/2025/4369, 2025.9.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4369/oj); Az Európai Parlament 2025. június 19-i állásfoglalása a tisztaipar-megállapodásról (Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0137).

111. sürgeti, hogy a Párizsi Megállapodással összhangban javítsák az európai ipari vállalkozások finanszírozáshoz való hozzáférését a szén-dioxid-mentesítés érdekében; hangsúlyozza, hogy a következő többéves pénzügyi keretben megfelelő pénzügyi forrásokra van szükség a dekarbonizáció támogatásához, többek között olyan egyedi finanszírozási eszközök révén, amelyek hatékonyan kezelik az európai iparágak finanszírozási szükségleteit;

112. elismeri a kkv-k és a kis méretű közepes piaci tőkeértékű vállalatok, különösen a mikrovállalkozások és az induló innovatív vállalkozások alapvető szerepét az innováció, a munkahelyteremtés és a gazdasági növekedés ösztönzésében és megvalósításában, valamint a digitális és zöld átállásban az innováció és az élvonalbeli technológiai megoldások terén vállalt vezető szerep vonatkozásában; hangsúlyozza, hogy ehhez kiszámítható szabályokra és a finanszírozáshoz való jobb hozzáférésre van szükség;

113. hangsúlyozza, hogy valamennyi félnek folyamatosan biztonságos és versenyképes hozzáféréssel kell rendelkeznie a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz, beleértve a másodlagos nyersanyagokat is; üdvözli a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályt[38] és a Bizottság szándékát, hogy javaslatot tegyen egy körforgásos gazdaságról szóló új jogszabályra, és felszólít az EU-val egyenértékű szabványokat alkalmazó diverzifikált ellátási láncok kialakítására; úgy véli, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférés biztosítása érdekében kiszámítható szabályozási keretre van szükség, amely lehetővé tesz körforgásos üzleti modelleket, különösen a hulladékmegelőzésen, az újrafelhasználáson és a magas színvonalú újrafeldolgozáson alapuló üzleti modelleket;

114. kiemeli, hogy sürgősen szükség van a munkaerő át- és továbbképzésére a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) és a nettó zéró készségekkel foglalkozó oktatási intézményekbe történő beruházások révén, hogy ne legyen munkaerő- és készséghiány az európai ipar dekarbonizációja során; együttműködésre szólít fel a szociális partnerekkel a tiszta technológiákkal kapcsolatos készséghiányok és jövőbeli munkaerőpiaci igények kezelése érdekében;

Energiapolitika

115. hangsúlyozza a fosszilis tüzelőanyagok mielőbbi fokozatos kivezetésének fontosságát, ugyanakkor ismételten hangsúlyozza, hogy intézkedéseket kell kidolgozni annak biztosítására, hogy a gázellátás mérsékelt költséggel biztosítható legyen azon ágazatok

---

38 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1252 rendelete (2024. április 11.) a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról és a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1252, 2024.5.3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

számára, amelyek rövid és középtávon nem támaszkodhatnak jelentős mértékben a villamosításra; megjegyzi, hogy energiabiztonság és az ipari versenyképesség javítása, valamint a háztartások és a vállalkozások megfizethető energiához való hozzáférésének biztosítása érdekében az EU-nak – miközben erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a COP30 során globális konszenzust érjen el egy ilyen fokozatos megszüntetésről – továbbra is csökkentenie kell a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét, növelnie kell az energiaszolgáltatók sokféleségét, és energiahatékony és dekarbonizált gazdaságot kell kialakítania; felhívja az EU-t, hogy sürgősen vessen véget az orosz fosszilis tüzelőanyagok, többek között a földgáz uniós behozatalának, mivel az támogatja Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúját; e tekintetben üdvözli az orosz energiaimport felszámolására irányuló közelmúltbeli REPowerEU-ütemtervet[39]; felhívja a G7-országokat, hogy járjanak elöl jó példával az energetikai átállásban, és felszólítja az összes COP-felet, hogy dekarbonizálják energiarendszereiket, és állítsanak le a fosszilis tüzelőanyagok kitermelését célzó minden új beruházást;

116. kiemeli a geotermikus energiában rejlő kiaknázatlan lehetőségeket a Párizsi Megállapodás és az uniós energiapolitika célkitűzéseinek elérése terén, különösen a fűtés és az ipari folyamathő tekintetében; sürgeti a bevált gyakorlatok, az innovációk és a technológiák megosztását;

117. emlékeztet a COP28 konferencián az egyesült arab emírségeki konszenzus keretében végzett első globális értékelés kulcsfontosságú eredményeire, beleértve a megújuló energiaforrások megháromszorozását és az energiahatékonyság 2030-ig történő megkétszerezését, valamint a tiszta energiával kapcsolatos beruházások felgyorsítását; üdvözli, hogy 2023 rekordév volt a megújuló villamosenergia-kapacitás növekedése szempontjából[40], és felszólít az előrehaladás folyamatos ellenőrzésére és nyomon követésére mind uniós, mind globális szinten; aggodalommal állapítja meg, hogy a jelenlegi beruházási tendenciák nincsenek összhangban azokkal a szintekkel, amelyekre a világnak szüksége van e célok[41] eléréséhez, és hangsúlyozza, hogy e szakadék megszüntetéséhez politikai fellépésre és a köz- és magánszféra közötti szorosabb koordinációra van szükség;

118. kiemeli annak fontosságát, hogy a tisztaenergia-rendszerekre való átállás során globálisan csökkentsék a metánkibocsátást a fosszilis tüzelőanyagok ellátási láncaiban annak érdekében, hogy 2030-ra el lehessen érni a metánkibocsátások 75%-os globális csökkentését, amint azt az IEA 2050-ig megvalósítandó nettó zéró kibocsátásra

---

39 A Bizottság „Az orosz energiaimport megszüntetésének ütemterve” című, 2025. május 12-i közleménye (COM(2025)0440).

40 IEA, Renewables, https://www.iea.org/energy-system/renewables#tracking.

41 IEA, World Energy Investment 2024: Overview and key findings, 2024.

vonatkozó forgatókönyve is tükrözi; felhívja a globális metánkibocsátás csökkentésére vonatkozó kötelezettségvállalás aláíróit, hogy fokozzák erőfeszítéseiket, mivel a jelenlegi csökkentési arányok továbbra sem elégségesek[42], és a globális kibocsátás még mindig meghaladja az évi 120 millió tonnát; üdvözli a metánkibocsátás visszaszorítására irányuló partnerség ütemtervét, amelyet a Bizottság a COP29 konferencián indított el, és sürgeti annak gyors végrehajtását, többek között a sikeres példák bemutatásával a COP30-on;

119. támogatja azt a globális célt, hogy 2030-ig hatszorosára, 1500 GW-ra növeljék az energiatárolási kapacitást, és tágabb értelemben a G7-célokkal összhangban növeljék a rendszer rugalmasságát; hangsúlyozza, hogy innovációra van szükség az ÜHG-kibocsátást csökkentő technológiák terén; figyelmeztet, hogy az éghajlatváltozás zavart okoz az energiarendszerekben, és csökkenti a víz- és a termikus erőművek hatékonyságát; hangsúlyozza, hogy a megújuló energiaforrások jobb integrálása és kezelése érdekében szükség van a nem fosszilis alapú rugalmasságra és a tárolás fejlesztésére;

120. kiemeli az uniós energiaügyi jogszabályoknak az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag keretében történő mélyreható felülvizsgálatát, amely összehangolta azt az EU 2030-ig történő legalább 55%-os megnövelt ÜHG-kibocsátáscsökkentési célkitűzésével annak érdekében, hogy legkésőbb 2050-ra megvalósuljon a klímasemlegesség, és amelyet most ténylegesen végre kell hajtani; úgy véli, hogy a többi félnek is hasonló releváns erőfeszítéseket kell tennie;

121. hangsúlyozza a tiszta energia és a megújuló energiaforrások, az energiahatékonyság és a rendszerdiverzifikáció szerepét a klímasemlegesség elérésében; e tekintetben üdvözli az uniós villamosenergia-piac szerkezetének közelmúltbeli reformját[43], amelynek célja a megújulóenergia-termelés fellendítése, valamint a fogyasztók szerepvállalásának növelése és védelme; úgy véli, hogy további intézkedésekre van szükség a villamosenergia-piac kialakítására vonatkozó szabályok végrehajtásához; hangsúlyozza, hogy az energetikai átállás előmozdítása érdekében pragmatikus, egyértelmű és támogató feltételeket kell elfogadni az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló hidrogén felfuttatásához, különösen a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenéző ágazatokban;

---

42 IEA, Tracking pledges, targets and action, https://www.iea.org/reports/global-methane-tracker-2024/tracking-pledges-targets-and-action.

43 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1711 irányelve (2024. június 13.) az (EU) 2018/2001 és az (EU) 2019/944 irányelvnek az uniós villamosenergia-piaci szerkezet javítása érdekében történő módosításáról (HL L, 2024/1711, 2024.6.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj).

122. emlékeztet az EU elkötelezettségére az energiahatékonyság elsődlegességének elve mellett, amely figyelembe veszi a költséghatékonyságot, a rendszerhatékonyságot, a tárolási kapacitást, a keresletoldali rugalmasságot és az ellátás biztonságát; hangsúlyozza szerepét a kibocsátások csökkentésében, az energiaszámlák csökkentésében, az energiabiztonság javításában és a kiszolgáltatott fogyasztók védelmében;

123. hangsúlyozza, hogy nagyszabású köz- és magánberuházásokra van szükség az uniós energiahálózatba és a kapcsolódó infrastruktúrába, amelyek lehetővé teszik azok korszerűsítését, beleértve a digitalizációt és a bővítést, a határokon átnyúló összeköttetéseket, valamint a tiszta és megújuló energiaforrások, a hatékonysági intézkedések és a tárolási megoldások további rugalmas integrációját annak érdekében, hogy tiszta, elegendő, biztonságos és megfizethető energiát lehessen biztosítani az uniós polgárok és az ipar számára; hangsúlyozza, hogy a küszöbön álló európai energiahálózati csomag részeként korszerűsíteni kell az EU villamosenergia-hálózatát;

124. hangsúlyozza, hogy támogatásra és globális koordinációra van szükség a fejlődő országokkal és a legkevésbé fejlett országokkal a nulla nettó kibocsátás elérése és a határokon átnyúló együttműködés révén történő kapacitásépítés érdekében a szakpolitikai döntéshozatal, valamint a tudomány és a technológiatranszfer területén;

125. hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a megbízható nem uniós országokkal az energiapolitika külső dimenzióival kapcsolatban kialakított partnerségeket; tudomásul veszi az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a fenntartható fejlődés perspektívája keretében energetikai szövetségeket építsen ki, többek között lakosság és helyi közösségek érdekeinek figyelembevételével;

126. tudomásul veszi a globális nukleárisenergia-kapacitás 2050-ig történő megháromszorozásáról szóló nyilatkozatot[44], amelyet a COP28 konferencián fogadtak el, és amelyet a COP29-ig 31 ország, köztük 12 uniós tagállam és Ukrajna írt alá; e tekintetben emlékeztet a több uniós tagállam és a kis moduláris reaktorokkal foglalkozó európai ipari szövetség által előterjesztett nukleáris szövetség elindítására;

127. kiemeli a helyi közösségek és a polgárok központi szerepét az igazságos és inkluzív energetikai átállásban; kiemeli az energiaközösségeket lehetővé tevő uniós jogi keretet és annak esetleges modellszerepét a nemzetközi partnerek számára;

Kutatás, innováció, digitális technológiák és űrpolitika

128. elismeri a Kopernikusz program és az EU Föld-megfigyelési Tudásközpontjának fontosságát az éghajlat-politikai fellépésben és

---

44 Declaration to Triple Nuclear Energy, 2023. december.

megfigyelésben; hangsúlyozza a műholdas nyomon követés fontosságát az éghajlat-politika szempontjából, beleértve a metánkibocsátás, az erdők és a szénelnyelők nyomon követését is; felszólít az űr- és az éghajlati technológiákkal kapcsolatos közös kutatásra, a köz- és magánszféra közötti partnerségek megerősítésére, valamint az EU űrgazdaságába történő fokozott beruházásokra a stratégiai autonómia érdekében;

129. hangsúlyozza a kutatás és az innováció (K+I) kritikus szerepét a Párizsi Megállapodás és a zöld megállapodás céljainak elérésében; sajnálja, hogy az EU továbbra sem teljesíti a GDP 3%-át kitevő kutatási-fejlesztési (K+F) beruházási célkitűzését, és stratégiákat szorgalmaz az ipari K+F fellendítésére;

130. üdvözli a Horizont Európa program és partnerségei – például a közös vállalkozások és az Európai Innovációs és Technológiai Intézet tudományos és innovációs társulásai – szerepét a köz- és magánszféra közötti együttműködés előmozdításában a klímasemlegesség érdekében, biztosítva a fenntartható, hozzáférhető és megfizethető innovációt;

131. hangsúlyozza, hogy az EU-nak együtt kell működnie a technológiára, az iparra és az innovatív tudományra összpontosító kutatás terén, ami elősegíti a Párizsi Megállapodáshoz való jelentős hozzájárulásokat, és felszólít az európai élettudományokra vonatkozó új stratégia gyors megvalósítására és a biogazdasági stratégia felülvizsgálatára; üdvözli a „Válaszd Európát a tudományok terén!” kezdeményezést, amely javítja a kutatás finanszírozási lehetőségeit az EU-ban; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítson elő stratégiai kutatási partnerségeket az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében Európában; támogatja a nemzetközi kutatóközösség számára az éghajlattal kapcsolatos adatokhoz való hosszú távú hozzáférés biztosítására irányuló további intézkedéseket;

132. hangsúlyozza a digitalizáció kulcsfontosságú szerepét az energetikai integrációban, a piaci összekapcsoltságban és a kibocsátáscsökkentésben; hangsúlyozza a digitális technológiák és a mesterséges intelligencián alapuló eszközök fontosságát a tiszta ipari átalakulás megvalósításában, mivel azok lehetőségeket kínálnak többek között a villamosítás, a rugalmasság és az energiahatékonyság terén; várakozással tekint az energiaágazat digitalizációjára és mesterséges intelligenciára vonatkozó uniós stratégiai ütemtervre; aggodalmát fejezi ki az információs és kommunikációs technológiai ágazat szénlábnyoma miatt, és fenntartható gyakorlatokat szorgalmaz az adatközpontokban; emlékeztet az EU digitális stratégiájának azon célkitűzésére, hogy 2030-ig klímasemleges és rendkívül energiahatékony adatközpontokat, valamint elektronikus kommunikációs hálózatokat és szolgáltatásokat kell létrehozni;

Az Európai Parlament szerepe a COP30-on

133. úgy véli, hogy a Parlamentnek a COP30-on részt vevő uniós küldöttség szerves részét kell képeznie, mivel hozzájárulását kell adnia a nemzetközi megállapodásokhoz, és az EU egyik társjogalkotójaként központi szerepet játszik a Párizsi Megállapodás belföldi végrehajtásában; ezért elvárja, hogy a belémi COP30 során tegyék lehetővé részvételét az EU koordinációs ülésein, és kellő időben biztosítsanak számára hozzáférést valamennyi előkészítő dokumentumokhoz; kötelezettséget vállal arra, hogy függetlenül és összeférhetetlenségtől mentesen jár el;

°

° °

134. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az UNFCCC titkárságának azzal a kéréssel, hogy azt juttassa el az egyezmény valamennyi EU-n kívüli részes felének.